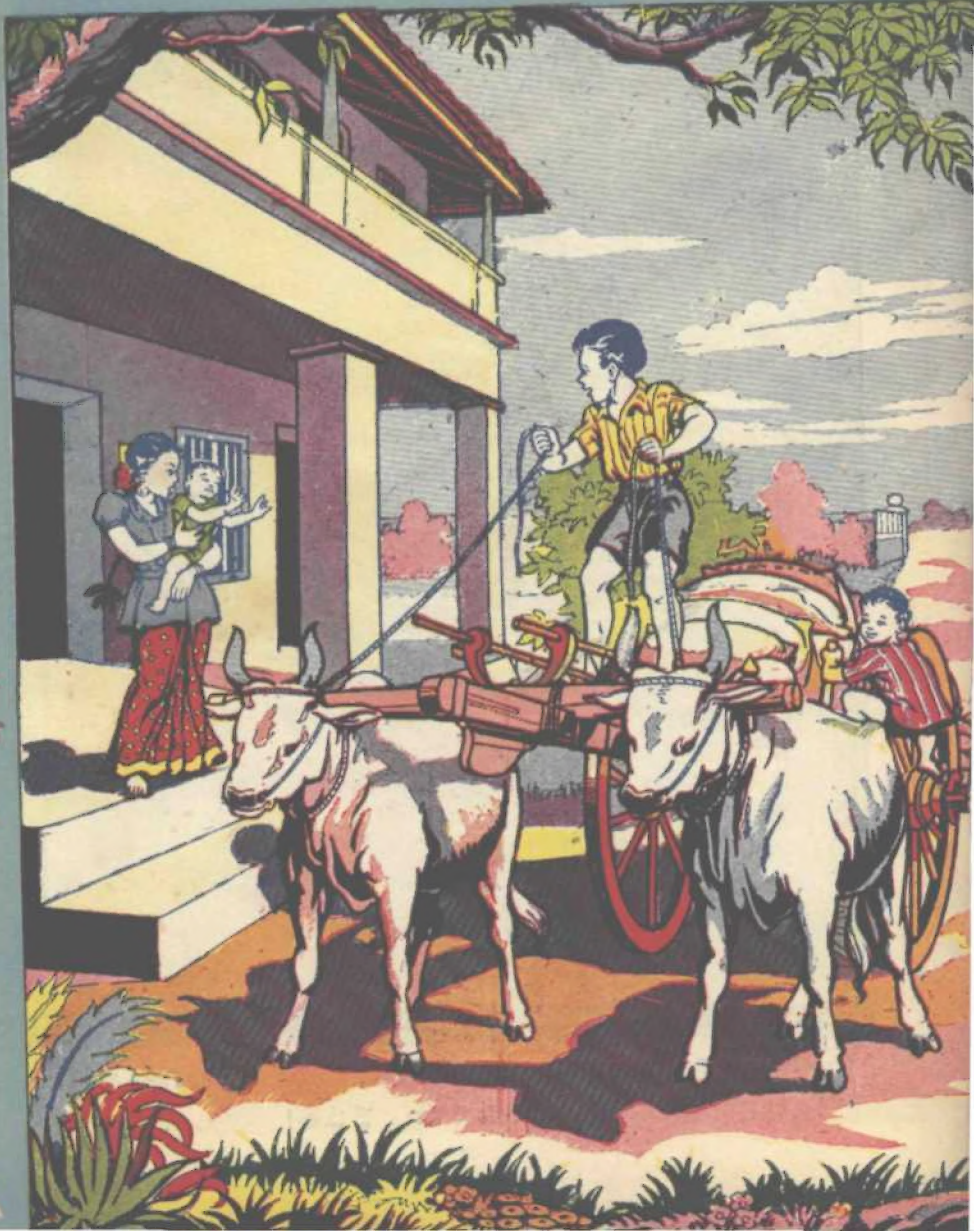

చందమామ

పిల్లల మాసపత్రిక

DEC. '47

6

NDAMAMA

Chandamama Dec. '47

Photo by — Marcus Bartley

నినిమా వేషం!

Distributors :

Andhra & Ceded : **PREMIER FILMS LTD., BEZWADA.**
 Mysore : **RAGHAVENDRA PICTURES, BANGALORE CITY.**

స్రీ సంతానం సహజమైన కోరిక

లోద్ర

దానిని సఫలత నాందిస్తుంది *

లోద్ర అంతటా దారుకును

శ్రీ సరికుటరం అమిటల్.
మదరాస్

ఒరిస్సా, నై టాము, ఆంధ్ర, తమిళనాడు, పశ్చిమ
శ్రీ శీతావతి అనంతపురం, విజయవాడ, నెలవారి, మదురై.

ప్రపంచజ్ఞానం లేనివారు పనికిరాని రోజులివి

ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాలను గురించి, భారతదేశాన్ని గురించి, మదరాసు రాష్ట్రాన్ని
గురించి, సమస్త విషయాలూ కరతలామలకంగా మీకు తెలియజేసే వుత్తరం.

ప్రపంచదర్శిని

(Andhra Directory & Year Book)

400 పేజీల గ్రంథం నాలుగు రూపాయలు మాత్రమే. పోస్టేజీ 0-8-0 లతో
రూ. 4-8-0 యీ క్రింది అక్షరములు మనియార్డరు పంపితే, "ప్రపంచదర్శిని"
మీకు పొందగలరు.

మేనేజర్ : కథామాల ప్రచురణాలు,

1-5, వీరభద్రనగర్, మైసూరు, మద్రాసు-4.

**WE
WANT OF
STAR OF
INDIA!
PENCILS**

*For Work
On The 1st*

AVAILABLE FROM ALL DEALERS

MADRAS PENCIL FACTORY-MADRAS

మదరాస్ పెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ! :: మదరాస్

చదువుకోండి

ఉదత పాటలు 6	కాకీ - పిచ్చికా 31
గుగ్గిళ్ల పాటలు 8	మా పిల్లలు 32
తెలివితక్కువ తోడేలు 9	నల్లి పుట్టుక 33
కోతీ - కొంగ 12	తండ్రి కొడుకులు 37
శరణార్థులు 14	రాజాధీనం - రైవాధీనం 41
బందరాముడు 17	అల్లుడికి విందు 44
నక్కవాస 21	కాకమ్మక్క కథ 46
అత్తా కోడళ్లు 25	పోటీ వ్యాసం 51
తెనాలి రామలింగం 27	చందమామ పజిల్ 52

ఇంకా, ఇంకా, ఎన్నో !

సాలు చందా
6-0-0

చందమామ
ఏళ్లల మాసపత్రిక

విడిప్రతి
0-6-0

గమనిక.

★ 1-11-47నుండి సంక్రాంతి ప్రత్యేకసంచికతోసహా ఆరు రూపాయలు, చందాకాపీలు సర్టిఫికేట్ ఆఫ్ పోస్టింగ్తో పంపుతాము. మరల మరల కాపీలు పంపబడవు. రు. 2-4-0 అదనంపంపితే ప్రతినెలా రిజిష్టర్ లో పంపగలము. చందాసంఖ్య పుడవారించని పుత్తరానికి జవాబువుండదు. మదిరి ప్రతి, పీ. పీలు పంపబడవు.

★ చందమామలో ఏళ్లల రచనలు, పొడోలూ ప్రకటిస్తాము. చక్కని కార్డుపైజా పొడోలు, 0-0-0 షిల్లతో పంపండి. ప్రచురిస్తే తెలుపుతాము, లేనిచో త్రిప్పి పంపుతాము. రచనలతో స్వంత అక్షరాలు వ్రాసి, షిల్ల అంటించిన కవరు పంపాలి. ప్రచురించని రచనలు త్రిప్పి పంపుటకు లేదా ప్రచురించే విషయం తెలుపుటకు వీలుంటుంది.

యీ సంగతులు గమనించి సాయపడండి.

అపీసు : 87, ఆచారప్పన్ విధి, మద్రాసు 1

నిజ్జల మానవత్రిక

సంపుట 1

1 డిసెంబరు 1947

సంఖ్య 6

పాపలూ !

★ దీపావళిపండుగ వచ్చింది; పోయింది. మీరు కొన్న మందుసామానులు రంగుల రంగులతో సుర సుర వెలిగినై; నుని అయిపోయినై. కాని దీపావళి 'చందమామ' మాత్రం మీ చేతుల్లో ఇంకా వుంది. దాన్ని భద్రంగా వచ్చే దీపావళిదాకా ఉంచుకోండేం!

★ పోతే ఈ నెలలో ముఖ్యమైన పండుగలేమీ లేవు మనకు. వచ్చేనెల జనవరిలో మన పెద్దపండుగ సంక్రాంతి రాబోతూవుంది. ఆ పండుగకు చందమామ ఎక్కువ పేజీలతో ఎక్కువ బొమ్మలతో ఎక్కువ కథలతో వస్తుంది. మీ చందమామకోసం ముందే జాగ్రత్తపడండి.

★

★

★

ఒకటి, రెండు, మూడు, నాలుగు

ఉదతలు, ఉదతలు, ఉదతలు, ఉదతలు!

గోడమీద గునగునగున,

కొమ్మమీద గబగబగబ,

దొడుతీస్తు,

దాడిచేస్తు,

అయిదు,

ఆరు,

ఉదతలు, ఉదతలు, ఉదతలు!

పెద్దబార్ల జుబ్బాల్తో.

బొదుతోక కుచ్చుల్తో.

ఏమిబోకు!

ఏమిబడాయ్!

ఏ, దెనిమిది, తొమ్మిది,

ఉదతలు, ఉదతలు, ఉదతలు!

చెట్టుచివరిదాకవెళ్లి,

ఇట్టే కిందకి మళ్లి,

భయంలేదు,

నయంలేదు,

అసరదా! ఆనందాది!

ఎన్ని ఉదత, రెన్ని ఉదతలు!

ఉదతలు! ఉదతలు! ఉదతలు!

ఒకటి, రెండు, మూడు, నాలుగు
అయిదూ, ఆరూ, ఏడూ,
ఎనిమిది, తొమ్మిది, పాదీ !

మా పెరడంతా ఉడతలు !
మధ్య మధ్య ఒక తొండ !
చిన్న కోళ్లు, కొన్ని పుంజు
లన్నీ ఉన్నాయి.

అక్కరలేకుండానే
కొక్కరోకోయని చెవిలో
పాదిపాది కోడిపుంజు
ఏడిపిస్తుంది.

ఎదురుగా ఎగిరినట్లు
కదలక తలి ఊపుతుంది
బండ లాంటి గూండా బహు
మొండి ఘటం తొండ !

కిటికీ దాకా వచ్చి,
చటుకున తుర్రోమంటాయ్ !
'ఉడతా,' 'ఉడతా,' అన్నా
'ఊ!' అయినా అనవు !
ఉరకలు, పరుగుజా, గంతులు !

ఉడతలంటే ఇష్టం !
అమ్మకి, నాకూ, నాన్నకి,
అన్నయ్యకి అందరికీ
ఉడతలంటే యిష్టం, మహాయిష్టం !

అమ్మ : తిమ్మ

అమ్మ :
కట్టెలు కొట్టర, తిమ్మా !

తిమ్మ :
కడుపు నొప్పి మా యమ్మా !

అమ్మ :
మల్లతెచ్చుకో, తిమ్మా !

తిమ్మ :
మఱి కాస్త మా యమ్మా !

అమ్మ :
పనికిమాలితివి, తిమ్మా !

తిమ్మ :
బాబులు నేర్పిన దమ్మా !

అమ్మ :
పచ్చి దొంగవుర, తిమ్మా !

తిమ్మ :
బ్రతుకుట కిదెవీ అమ్మా !

అమ్మ :
తేరకు మేపము, తిమ్మా !

తిమ్మ :
పేరుంటది మా యమ్మా !

అమ్మ :
కడుపు పెంచితివ్, తిమ్మా !

తిమ్మ :
కావలసిన దే మమ్మా !

అమ్మ :
పరువు పోదురా తిమ్మా !

తిమ్మ :
సరిగా నుందెవ రమ్మా !

అమ్మ :
సిగ్గులేదురా తిమ్మా !

తిమ్మ :
జీవించే దెట్లమ్మా !

అమ్మ :
భూమికి భారము తిమ్మా !

తిమ్మ :
తామెందుకు మా యమ్మా !

అమ్మ :
మరియా దెఱుగవు తిమ్మా !

తిమ్మ :
మాబ్రతు కింతే నమ్మా !

అమ్మ :
చావగూడదా తిమ్మా !

తిమ్మ :
దేవుడు మరచా డమ్మా !

ఏ టు కూ రి ర విం ద్రం

“అప్పుడేనా. విను, తొన్నకంటి తోడేలు తిన్నగా గుర్రపువ్లి వద్దకు వెళ్ళింది. పిల్లి అదిరిపడి ఒక్క గొతువ తల్లి పొట్టకొందదూరింది. తోడేలు గుర్రం వెనకగ వెళ్లి పిల్లను పట్టుకోబోయింది. పెద్దగుర్రం ఎగిరి వెనక కాళ్ళతో తోడేలు మూతిమీద ఒక్క తన్ను తన్నింది. ఆ తన్నుతో దిమ్మరపోయి తోడేలు మళ్ళీ కాపుదగ్గరకు వెళ్ళి జరిగిన సంగతి చెప్పి, అంతకన్నా తేలిగ్గా తిండి దొరికే ఉపాయం చెప్పమన్నది.

“అబ్బో, తాంబాకిరిసిందే! అందాక కూర్చుంటే చావవలసిందే. ఆరే ఆవు తున్నది. అంతకంటే తేలికమాగ్గం ఏదైనా ఉంటే చెబుదూ” అని జారిగా చూచింది తోడేలు.

కాపు దీని తిక్క కుదర్చా లను తిన్నాడు. “సరే అలాగైతే అబ్బిస్తో గుర్రమూ పిల్లా ఉన్నాయి. ఆ గుర్రపు పిల్లను తిను” అని సంతోషం చెప్పాడు.

తోడేలు తిన్నగా గుర్రపువ్లి వద్దకు వెళ్ళింది. పిల్లి అదిరిపడి ఒక్క గొతువ తల్లి పొట్టకొందదూరింది. తోడేలు గుర్రం వెనకగ వెళ్లి పిల్లను పట్టుకోబోయింది. పెద్దగుర్రం ఎగిరి వెనక కాళ్ళతో తోడేలు మూతిమీద ఒక్క తన్ను తన్నింది. ఆ తన్నుతో దిమ్మరపోయి తోడేలు మళ్ళీ కాపుదగ్గరకు వెళ్ళి జరిగిన సంగతి చెప్పి, అంతకన్నా తేలిగ్గా తిండి దొరికే ఉపాయం చెప్పమన్నది.

కాపు మళ్ళీ చూచాడు. “సరే అదిగో ఆ దక్షిణపు వీధులో గొర్రెలమంద మేస్తున్నది. అందులో చాగా బరిపి

తోడేలు మందదగ్గరకు వెళ్ళి బాగా కొమ్ములు మెలికలు తిరిగివున్న పొట్టెలును పట్టకొని, "కాపు విన్ను తినటానికి అనుమతించాడు" అంది.

"అయితే చేప్పేది ఏమింది? ఒక్కటి మాత్రం మనవి చేస్తాను. నన్ను ముక్కలుముక్కలుగా కొరికి వెయ్యవద్దు. వారొత్తి చీల్చవద్దు. నోడు బాగా విప్పకొంటే నేనే నోట్లోకి దూకి పోతాను. నీకూ మింగే పనికూడా వుండదు. ఏమంటావు?" అన్నది పొట్టెలు.

తోడేలు తంపాపింది. ముందరి క్లాగ్తో గుంటతీసి, అందులో కాపు నిగడకన్ని నోడు పూర్తిగా తెరిచి కూర్చుంది. పొట్టెలు వెనక్కువెళ్ళి వెళ్ళి రయ్యనవచ్చి తాప్పుమని ఒక్కటానుటాకి పారిపోయింది.

ఆదెల్చితో తోడేలుకు స్పృహ తప్పింది. గంటవేపువరకుకాని మళ్ళీ దానికి స్పృహరాల్చి. అప్పుడు దానికి చిన్నసందేహం వచ్చింది. "ఇంతకూ దాన్ని తిన్నానా లేదా?" అని.

కావేపు ఆలోచించి "ఆఁ, ఆఁ.... చూసాగా తినేవుంటాను" అనుకున్నది.

అప్పుడు పొట్టెలునుచూసి తిను. నీ ఆకలి తీరుతుంది" అని చెప్పారు.

కోతిచేతులో రెండుసార్లు మోసపోయింతర్వాత కొంగ కోతిపని ఎల్లాగైనా పట్టాలనుకుంది. 'నేను చేసినట్లుగా మువ్వచెయ్యాలి' అని వంశంపేసింది కొంగ.

మొదట కొంగ మువ్వ కడ్డిమీదవించి దూకి, కోతిని చూశమంది.

కోతి మువ్వ కడ్డిమీద అని చివర కడ్డిమీదకి చూకింది.

కొంగ చుట్టి మొదటికట్టింది చివరి కట్టిమీదికి ఒక్కసారిగా దూకింది.

కోతికూడా అలాగే చూకబోయి నడుం విరగ్నొట్టుకుంది.

శ రణౌర్థులు

అనగా అనగా ఒక వృక్షం. ఆ వృక్షం ఒక మురిచెట్టు తొరలో కాపురము వుంటూ వుంది.

ఒకనాడు అది చెట్టు కింద కూర్చుని కాయలు తింటూవుండగా, సుడిగాలి వచ్చి చిన్న కొమ్మ ఒకటి విరిగి, దానిమీద పడింది.

ఇదివరలో, అప్పుడప్పుడు దానిమీద అకులు రాలుతూ వుండేవి గాని, కొమ్మ యెప్పుడూ విరిగి పడలేదు. అందువల్ల, ఆ కొమ్మ పడ గానె, అకాశం విరిగి తన మీద పడుతూ వుందను కొని, గాభరాతో అక్కడ్నుంచి

గబా గబా పరుగెత్తడం సాగించింది.

అలా పాతూవుండగా దారిలో ఒక కోడి పెట్ట దాన్ని చూసింది. చూసి

"ఎక్కడికి అంతగాభరాగా పరుగెత్తుకు పోతున్నావు?" అని వృక్షంను అడిగింది.

"అయ్యో! ఇంకేముంది! పరుగెత్తు పరుగెత్తు! అప్పుడే అకాశం విరిగి ఒక చిన్న ముక్క నామీద పడింది. యిక్కడుంటే మనమీద మళ్ళా పడుతుంది," అంది వృక్షం, కోడిపెట్టతో.

ఆ మాటలు విన్నవారి కోడికి కూడా గాభరావేసి, వృక్షంవెంట తాను కూడా గబా గబా పరుగెత్తడం మొదలుపెట్టింది.

పాతూవుండగా, దారిలో కుందేలు చూసింది, అ రెంటినీ. "అంత భయంతో పారిపోతున్నారు ఎక్కడికి? ఏమిటి సంగతి?" అని అడిగింది కుందేలు.

"అయ్యో! ఇంకేముంది! పరుగెత్తు! పరుగెత్తు! అప్పు డిప్పుడే యీ వృక్షం మీద అకాశంవిరిగి ఉచిన్నముక్క పడిందట. అ సంగతి అది నాతో చెప్పితే నేనూ

కొప్పురపు నరోజినీడేవి

పోతున్నాను. యిక్కడ వుంటే మనమీద మళ్ళా విరిగిపడుతుంది," అంది కోడి, రొప్పతూ.

అ మాటలు విన్నెనరికి, కుందేలుకి కూడా గాభరా వుట్టి వాళ్ళతో పరుగెత్తడం మొదలుపెట్టింది. మూడూ కలిసి అదేవిధమైన పోతూ వున్నయే.

పోతూవుండగా దారిలో ఒక బాతు చూసింది. వాటి గాభరా చూసెనరికి, దానికి కూడా గాభరా వేసింది. రెక్కలు టపాటపా కొట్టుకుంటూ, తొట్టి పడవలాగ నడుస్తూ, పచ్చి "ఎండకు అలా పరుగెరుకొని పోతున్నారు? ఏమిటి మీ హడావిడి?" అని అడిగింది.

"అయ్యో! ఇంకేమింది! పరుగెరు! పరుగెరు! ఇప్పుడిప్పుడే అకాశం విరిగి ఒక

చిన్నముక్క యీ వుడత మీద పడిందట. అ సంగతి కోడితో చెప్పితే, కోడి నాతో చెప్పితే, నేనూ పరుగెరుకు పోతున్నాను. యిక్కడ వుంటే మళ్ళీ మనమీద పడుతుంది" అన్నది కుందేలు బాతుతో. అదంతా విన్నెనరికి, బాతుకు కూడా గాభరా వేసి, తనుకూడా వాళ్ళతో పరిగెత్తడం మొదలు పెట్టింది.

అ నాలుగూ కలిసి ఎక్కడా ఆగకుండా పారి పోతూ వున్నయే. పోతూవుండగా ఒక నక్క చూసింది వాటిని. చూచి "అయ్యో! ఏమిటి మీ కంగారు? ఎక్కడికి మీ పరుగు! అగండి! అగండి! మిమ్మల్నే! అంత రొపూ రొప్పతూ పోతున్నారు ఏమిటి సంగతి?" అన్నది నక్క.

"అయ్యో! ఇంకేమింది! పరుగెరు! పరుగెరు! యిప్పుడిప్పుడే అకాశం విరిగి యీ వుడత మీద ఒక చిన్నముక్క పడిందట. అ సంగతి అది కోడితో చెప్పితే, కోడి కుందేలుతో చెప్పితే, కుందేలు నాతో చెప్పితే, నాకూ గాభరా వేసి నేనూ పారిపోతున్నాను. యిక్కడ వుంటే నీమీద కూడా పడుతుండేమో! పరుగెరు! పరుగెరు!" అని బాతు నక్కతో చెప్పింది.

నక్క పక్కున నవ్వి, "ఓనో ఇందుకా మీ భయం! నాకేమి భయంలేదు. అకాశమేకాదు, యింకా యేదీ వచ్చిపడ్డా నాకు పరవా లేదు. హాయిగా నా యిల్లు యీ భూమిలో కట్టుకున్నాను. ఎదైనా విరిగిపడితే చచ్చిన చాట్లో దూరి

వాళ్ళంటాను." అని గర్వంగా చెప్పింది.
అ మాటలు విని "నక్కరావా! దేవుడి
లాగ దొరికావు. మేము శరణార్థులం.
నీ శరణు కోరాం. కాస్త మాకు కూడా
నీ యింట్లో చేతిపై నికెంతో పుణ్యం
వుంటుంది," అని అ నాలుగూ అతిదీనంగా
అడిగాయి.

నక్క తనలో తాను పొంగిపోతూవుంది,
అ నాలుగూ దొరికినందుకు. కాని, పైకి
మాత్రం "అబ్బే, వాయిల్లు చాలా చిన్నది.
ఇంతమందికి చేటులేదు, యింకెక్కడన్నా
చూసుకోండి," అని అంది. పాపం!
నాలుగూ దిగులుపడయ్, అయినా చేసేదే
ఏమీలేక నక్క నే మళ్ళా మళ్ళా బతిమాలు
కున్నయ్. అప్పుడు నక్క అతికష్టమీద
వచ్చుకున్నట్టుగా నటించి, "సరే! రండి!
ఏంచేస్తాం! మామూ దూస్తూ శరణార్థుల్ని
ఎలా కాదనగలను? కష్టాలు ఎవరికైనా
వస్తయ్," అని వరసగా అన్నిటినీ తన
సొరంగంలోకి తీసుకుపోయింది.

అరోజుకూ యారోజుకూ ఆ శరణార్థులు
ఇయటికిరాగా ఎవ్వరూ చూడలేదు.

ఉండాలోయ్ ఉండాలి

బి. యస్. ప్రసాద్, నెల్లూరు.

ఇంటికి దొడ్డి
ఎడ్లకి గడ్డి
బ్యాంకికి మడ్డి
ఉండాలోయ్ ఉండాలి.

పాటకి ఇంపు
మాటకి సాంపు
మనిషికి తెంపు
ఉండాలోయ్ ఉండాలి.

చేనుకి పంట
ఆటకి జంట
బడికి గంట
ఉండాలోయ్ ఉండాలి.

ఇంటికి తలుపు
చింతకి పులుపు
గొడ్డుకి బలుపు
ఉండాలోయ్ ఉండాలి.

నియోగికి నీటు
పోలీసుకి బీటు
దొరలకి సూటు
ఉండాలోయ్ ఉండాలి.

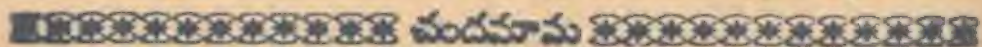

ఇంట గెలిచి రచ్చగెలవమని చెబుతారు. నాలాగా చిన్నతనం నుంచీ ఇంట్లో అందరిచేతా మొట్టికాయలూ, తిట్లూ తినేవాడు ఇంట గెలవటం చాలా కష్టం. ఇంట్లోవాళ్ళు తమ అభిప్రాయాలు మార్చుకోరు. మన ప్రవర్తనను బట్టి కూడా వాళ్ళు అభిప్రాయాలేర్పరుచుకోరు. వాళ్ళ అభిప్రాయాలనుబట్టే మన ప్రవర్తన ఏర్పడుతుంది. మన పెద్దవాళ్ళు మనని బందవెధవలుగా చూస్తే బందవెధవలుగానే ఉంటాం. తెలివిగలవాళ్ళుగా చూస్తే తెలివిశేటలు సంపాదించుకుంటాం. అబద్ధాలతోడుగా చూస్తే అబద్ధాలే ఆకాశం.

బడిలో అట్లాకాదు. ఏకారణం చేతనైనా బడిలో మనకొక పేరు వచ్చినా, మనం కష్టపడి ఆపేరు మాపుకోవచ్చు. ఒకసారి పేరు పోక

పోయినా, ఆపేరును గురించిన అభిప్రాయం మారిపోవచ్చు. అయితే క్లాసులోకి వచ్చాక నన్ను చాలామంది విద్యార్థులు గౌరవంగా చూడసాగారు. నన్ను బందరాముడని పిలిచేవాళ్ళు కూడా ఆపేరు గొప్పగానే చూసేవాళ్ళు గాని, హీనతగా చూసేవాళ్ళుకూడా. బందరాముడంటే పట్టుదల కలవాడనీ, నైర్యం కలవాడనీ, చురుకైనగా చూస్తే ఉండవచ్చునాడు కాదనీ బడిలో అర్థం వచ్చేసింది.

అయినా ఇంటిదగ్గర మటుకు నా కీర్తి ఏమీ పెరగలేదు. ఇంటిదగ్గర నేను ఎప్పటి బందరాముణ్ణి. బడిలో నాకుండే తెలివిశేటలన్నీ బడిగేటు దగ్గరే మాయమయ్యేవి. బడిలో చక్కగా వప్పగించే పాతాళే. మా నాన్నదగ్గర వప్పగించబోతే తప్పుపొయ్యేవి. బడిలో

రైలుగా చేసేయక్కరే మానావ్వుదగ్గిర
చీకటి సరిగా వచ్చేవికావు.

“మీరామడు బడిలో చాలా తెలివి
గా ఉంటున్నాడు” అని మానాన్నతో
ఎవరైనా చెబితే, పెంటనే మానాన్న
“వాడిమొహం! వాడికి బళ్ళో ఎందుకు
చూర్చు లిస్తున్నాలో? కాపీ కొడు
తున్నాలో ఏమో! వాడికి రెంట్లో ఎక్కుం
కూడా సరిగారాదు. పట్టుమని రెండు
బంతులు తప్పులేకుండా చదవలేడు,”
అని ప్రచారం చేసేవాడు.

మా ఆమ్మకూడా ఇరుగుబొరుగు
ఇళ్లవాళ్ల దగ్గర ఇటువంటి మాటలే
అనేది. అందువేత బడివాదిలి ఇంటికి

వస్తే నేను ఎప్పుటి బండరాముడుగానే ఉండేవాణ్ణి. నన్ను గురించి మా చుట్టూ పక్కలవాళ్ళ కెవరికీ అభిప్రాయం మారలేదు.

మా యింటివక్క సందులో సీమ
అనే కుర్రవాడున్నాడు. వాడు వాకన్న
మూడు, నాలుగుగేళ్ళుచిన్న. వాణ్ణి
కిందటి సంవత్సరం బడిలోనేగారు
కాని వాడు బడికిపోడు. బడికిపోతే
మేష్టరు కొడతాడని వాళ్ళమ్మకుభయం.
బడికిపోకపోతే చెడిపోతాడని వాళ్ళ
వాన్నకు భయం. చదువుకుంటే పిల్ల
వాడు నదిగిపోతాడని వాళ్ళమ్మకు
భయం. చదువుకోకపోతే ఇతర పిల్ల
లతో అల్లరిచిల్లరగా తిరిగిడురంవాళ్లు
నేర్చుకుంటాడని వాళ్ళ వాన్నకుభయం.
ఈ ఇద్దరిమధ్యావిక్కి సీను ఎటూ
తాకుండా చెడిపోయినాడు. సంవత్సర
మల్లా బడికివెళ్లినా సరిగా అయిదు
బట్టారలేదు. రోజూ ఏడుస్తూ బడికి
పోవటమే. వాడికి మేష్టరంటే భయం.
చదువంటే భయం. వుస్తకాలంటే
భయం. బడిఅంటే భయం. అందుకే
వాడికి చడవురా కీదు. ఒకరోజు అం

మందనూనూ కలకలకలకలకలకలకల

***** O

పంకాన బడికి వెళ్లేవాడు. రెండోనాడు కానీ లండన్ వెళ్లేవాడు. మూడోనాడు అర్థనాణెంపైగాని వెళ్లేవాడుకాదు. నాలుగోరోజు అణయిచ్చినా అది పట్టుకుని ఎక్కడికో వెళ్లి గోలీలూ, కర్రామిల్లా ఆరేవాడుతప్ప బడికిమాత్రం వెళ్లేవాడు కాదు.

వాడి చదువుగురించి రోజూ వాడి అమ్మా నాన్నా పొట్టాడుకునేవారు. "వాడికి చదువురాదు. రాదని పంతులు కొడతాడు. రానివాడికి కొడితే వస్తుందా? చదువులేకపోతే పీడాపాయిరి. నిష్కారంగా పిల్లవాణ్ణి కొట్టి చంపుతామా?" అనేది తల్లి.

"ఇట్లాగే అశ్రద్ధచేస్తే వాడికి అసలు సంతకం చెయ్యటంకూడా చాత కాకుండా పోతుంది. ఆతరవాత గొడ్ల గాస్తాదో, అడుక్కుంటాదో!" అనే వాడు తండ్రి.

ఈ పోట్లాటలు చూసినకొద్దీ సీనుకు చదువంటే భయంజాస్తే అయిందిగాని తగలేదు.

ఇట్లాఉండగా సీను నాతో సావాసం ప్రారంభించాడు. పొద్దుపనేను బడికి వెళ్లేదాకా మాయిందోనే ఉండేవాడు. సాయంకాలం బడి వదిలిపెట్టవ తర వాత నాతోలిరిగి చీకటిపడ్డాక ఇంటికి పోయ్యేవాడు. వాడుమటుకు బడి పూర్తిగా మానేశాడు.

సీను బడిమానేశాడనే బాధ వాళ్ల ముక్కి లేకపోయింది. గాని నాతో లిరిగి చెడిపోతున్నాడనే బాధపట్టుకుంది.

"తిరగక, తిరగక ఆ బంకరాము డిరో తిరుగుతావుట్రా?" అని అవిడ

***** చందమామ *****

పీనును కోప్పడింది. తనకొడుకు చాలా బుద్ధిమంతుడైనట్టా, నేనువాణ్ణి చెడగొట్టుతున్నట్టా అందరికోటి చెప్పింది. మా అమ్మ నాతో, "నువ్వెడిందిగాక వాళ్ల పీనునుకూడా చెడగొట్టుతున్నావా?" అన్నది.

ఎవరెన్ని చెప్పినా పీను నాసావాసం వొడల్లేదు. వాడు బదికిపోవటానికికూడా వొప్పుకున్నాడు.

"నువ్వు బందరాముడి స్నేహం మానితే బదికిపోయినంతవరం," అన్నది వాళ్ళమ్మ. పీను నాన్నమటుకు పీనులో మార్పుచూసి చాలా సంతోషించాడు.

పీను చాలా క్రద్దగా బదికి పోసాగాడు. వాడికి చదువుకూడా బాగా వస్తున్నదని బదివంతులు చెప్పటం మొదలుపెట్టాడు. సంవత్సరంలోరాని తడువు మూడునెల్లల్లో వచ్చింది. బాం

కిష కొన్నారు. అదికూడా నెలకోజల్లో చదివి పారేశాడు.

పీను ఇప్పుడు చాలా మంచిపిల్ల వాడు. వాణ్ణి అందరూ మెచ్చుకునే వాళ్లే. వాళ్లమ్మకూడా, "మావాడు బదికి వెళ్లటం మొదలుపెట్టి ఆ బందరాముడి స్నేహం తగ్గించిన తరువాత చక్కగా బాగు పడ్డాడు, లక్షణంగా చదువుకుంటున్నాడు," అని అందరికోటి చెప్పింది. పీను నాన్నమాత్రం మూడు రూపాయలుపెట్టి నాకొక ఫౌంటెన్ పెన్ కొని పెట్టాడు.

నన్నుగురించి ఎవరేమనుకున్నా నాకిప్పుడు విచారంలేదు. కాని పెద్దవాళ్ళు చిన్నవాళ్ళ నర్తంచేసుకుంటే చిన్నపిల్లల జీవితాలు ఇంకా సుఖమయంగా ఉంటాయి. అందువల్ల చిన్నపిల్లల తెలివికేటకూడా త్వరగా పైకొస్తాయంటాను. మీరామాట ఒప్పుకోరూ :

[అయిపోయింది]

బ్రాహ్మణుడు తన అల్లుడైన నక్కబావ దగ్గరికి వెళ్లి, "నువ్వు, పాపం, నీ ధర్మమూ అంటూ నాకు రత్నాల దానిమ్మ చెట్టు ఇచ్చావే గాని నాతో ఆ రహస్యం చెప్పక పోతివి. నన్ను పెట్టి కమసారీ కలిసి చాలా ప్రహంచేశారు. మళ్ళీ ఎప్పటిలాగే మేమంతా తిండికి అల్లాడవలసి వచ్చింది. నీకు పుణ్యం ఉంటుంది, మాకు రత్నాలూ వడ్డు, కెంపులూ వడ్డు, యింత తిండికి లోపంలేకుండా చేద్దా!" అని బతిమాలు కున్నాడు.

నక్కబావ అలోచించి, "మీకు విలువ తెలియని ఉపకారం చెయ్యటం నాదేతప్ప. ఈసారి ఈ చట్టిపట్టుకుపోండి. దీని మూత తెరిచినప్పుడల్లా మీకు కావలసిన ఆహారమూ, వంటకాలూ నిద్రంగా ఉంటూ ఉంటాయి." అని మామగారికి ఒక చట్టి ఇచ్చింది.

బ్రాహ్మణుడు సంతోషించి ఆ చట్టి పట్టు కుని ఇంటికి వెళ్ళాడు. చట్టి మూత తెరవ గానే అందులో కమ్మగా తయారయిన

కూరలూ, పప్పులూ, పచ్చళ్ళూ, భజ్జలూ నిద్రంగా ఉన్నాయి. బ్రాహ్మణి సంసారానికి అకలిబాధ తీరింది.

కొంతకాలం గడిచాక బ్రాహ్మణి భార్యకు ఒక అలోచన తట్టింది.

"మనకు లేనప్పుడు ఒకరికి పెట్టింది లేదు. అల్లుడిగారి దయవల్ల మనకింక తిండి దొరికింది. ఇప్పుడైతే నలుగురినీ విలుచుకుని ఇంత అన్నదానం చేసుకోత పోతే ముందు జన్మకు పుట్టవద్దా! వందలా, పెట్టాలా? అన్నిటికీ వడ్డు ఉండే!" అని తన మొగుడిచేత శూరందర్శి భోజనాలకు విలిపించింది.

పెద బ్రాహ్మణుడు శూరందరికి సంతర్పణ చేస్తున్నాడంటే అందరికీ అశ్చర్యం కలిగింది. ధనికుల దగ్గరనుంచి తేరగా తిందామని వచ్చారు. పొయిలో నివ్వ రాజెయ్యకుండా చట్టి మూతతీసి శూరందరికి ప్రత్రసోపేతంగా ఎక్కితొక్కినట్టు తిండిపెట్టాడు బ్రాహ్మణుడు. అంతేకాక వచ్చిన అతిథులందరికీ చట్టి మహర్షు

చందమామ

చెప్పి, దాన్ని తనకిచ్చిన తన అల్లాడి గొప్పతనంకూడా వెనెళ్ళ అందరిమందూ పోగదారు.

బ్రాహ్మడి సంతర్పణలో భోంచేసిన వాళ్లలో రాజుగారింట భోజనాలుచేసిన గొప్పవాళ్లున్నారు. వాళ్లు రాజుగారిదగ్గరికి పోయి, "మహారాజా, విమని చెప్పం!

మనఈళ్ళో ఉన్న ఒక బీదబ్రాహ్మడిదగ్గర ఒక చట్టిఉంది. దానిమూత తీసినప్పు డల్లా అందులోనుంచి అత్యద్భుతమైన వంటకాలు వస్తాయి. వాటిముందు నల భీమ పాకాలెందుకు? అది నిజంగా తమ బోటి ప్రభువులదగ్గర ఉండదగిన చట్టిగాని పేద బ్రాహ్మడిదగ్గర ఉండదగినదీ కాదు. ఆ బ్రాహ్మడూ రాజు సంతర్పణలు చెయ్య గలడు. అప్పుడు మీ విందుల కెవరు వస్తారు?" అని చెప్పారు.

రాజు వాళ్లమూలలు వెంటనే సమ్మక బ్రాహ్మడి యింకకి చట్టిని చూడడానికి వ్యయంగా బయలుదేరి వెళ్ళాడు. తాను

విన్నదానిలో అబద్ధం ఏమీ లేదని తెలుసుకుని రాజుగారు తన నెక్కర్ల చేత బ్రాహ్మడి చట్టిని తనవెంట తీసుకు వెళ్లాడు.

మళ్ళీ బ్రాహ్మడు యధాస్థితికి వచ్చాడు. రెండోపూట తిండికి లేడు. ఈళ్ళోవాళ్లకు సంతర్పణ చెయ్యమన్నందుకు భార్యను తెబాడు. భార్యమూట విన్నందుకు తనను తాను తిట్టుకున్నాడు. ఈళ్ళో అందరికీ ఈ విషయం తెలిసింది. "నిన్న గొప్పగా అందరికీ విందుచేశాడు. ఇవాళ మింగ మెతుకులేదు!" అని అందరూ బ్రాహ్మణ్ణి చూసి నవ్వుకుంటున్నారు. ప్రపంచానికి కృతజ్ఞతలేదు.

తప్పేదిలేక బ్రాహ్మడు మళ్ళీ అల్లుణ్ణి వెతుక్కుంటూ బయలుదేరాడు. సక్క బాప దారిలో బ్రాహ్మణ్ణి కలుసుకుని సమా చారమంతా విని, "మామగారూ, మీకంటె వెర్రి బ్రాహ్మణ్ణి నే నెక్కడా చూడలేదు. తినటానికింత ఉన్నప్పుడు నెమ్మడిగా ఉండక మీకి సంతర్పణలూ, గొప్పలూ ఎందుకు? అయినదేదో అయిపోయింది. ఈసారి ఇంకోచట్టి ఇస్తాను. దాన్ని పట్టు కెళ్ళి, మీకు అపకారంచేసిన వాళ్లందరినీ శిక్షించి మీ సొమ్ము రాబట్టుకోండి. ఈ చట్టిలో తాదాకర్ర ఉన్నాయి. మూతతీసి సప్పుడల్లా అవి పైకివచ్చి మీరు కట్టి

చందమామ

అడిగాడు. చెబ్బలబాధకు తట్టుకోలేక కాజాగారు వెంటనే తన భటులను పిలిపించి చట్టి బ్రాహ్మడికి ఇచ్చించాడు.

సెట్టివంతు వచ్చింది. కర్రను మామండగానే సెట్టి పై ప్రాణాలు పైనపోయినాయి. "వా రత్నాల రాసులన్నీ వాకు తిరిగి ఇచ్చివేస్తావా?" అన్నాడు బ్రాహ్మడు. సెట్టి, "ఇస్తానుబాబో", అని విడిచాడు. తమ సాలినికూడా బ్రాహ్మడు శిక్షించి తనను దోచుకున్నవారికి, వెళ్ళాళ్ళం చేసినవారికి కూడా బాగా బుద్ధి చెప్పాడు.

బ్రాహ్మడి కష్టాలు గట్టిక్రాయి. ఇప్పుడు బ్రాహ్మడు పూరిగుడి సెలో ఉండటం మానేసి అష్టవిశ్వరూపాలతో నూతులతూగుతున్నాడు.

అయితే బ్రాహ్మడికి ఒక అనుమానం తట్టింది. "మనకింక ఉపకారం చేసిన అల్లుడు సామాన్యమైన నక్క కాదు. ఇందులో ఏదో రహస్యం ఉండాలి. అదే మిటో తెలుసుకుందాం," అని బ్రాహ్మడు తన కుటుంబంతో సహా నక్కబావ వుండే చోటు వెతుక్కుంటూ బయలుదేరాడు.

నక్కబావ ఉంటున్నది ఒక రహస్యమైన గుహ. బ్రాహ్మడు సకుటుంబంగా

అక్కడికి వెళ్ళాడు. అవివరకల్లా తన ఇల్లు తెలియకుండా దాచిపెట్టిన నక్కబావకు ఇప్పుడు మామగారిమీద అభిమానం కలిగి గుహలో పనికి తీసుకుపోయింది.

గుహలోపల పెద్ద భవనం వుంది. అంతటా దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. ఎక్కడచూసినా రత్నాలే. ఇవిమాసి అందరూ అశ్వర్థవృద్ధాం. నక్కకు ఇటువంటి ఇల్లు ఎన్నో వచ్చింది ఎవరికీ తెలియదు.

అయితే నక్కబావ రహస్యం బ్రాహ్మడి కడసారి కూతురు కనిపెట్టింది. అతనొక రాజకుమారుడు. అతనికి నక్కలాగా నంచరించటం సరవా. అందుచేత బయటికి వచ్చినప్పుడు నక్క శరీరంలో వరకాయప్రవేశించేసి తింగుతూ వుంటాడు. తన గుహలోకి వెళ్ళినప్పుడు మామూలు మనిషి అయిపోయి నక్క శరీరాన్ని భద్రంగా దాస్తూవుంటాడు. ఇది శనిపెట్టి బ్రాహ్మడి అఖయ కూతురు, తన బావగారు స్నానంచేస్తూవున్న సమయంలో నక్క శరీరాన్ని కాస్తా కాల్చివేసింది.

అంతటితో నక్కబావ కథ కంచికి వెళ్ళింది మనం ఇంటికివచ్చాం.

అత్తా కోడళ్ళ కథలు

అనగా అనగా ఒకఉళ్ళో ఒక పెద్దమ్మ ఉన్నది. ఆమెకు ఒక్కడే కొడుకు. అతనికి యుక్తవయస్సు రాగానే మంచి అందమైన మయిన పిల్లనుచూసి పెళ్లి చేసింది.

కొంతకాలం పోయిన తరువాత కోడలు కాపరాని కొచ్చింది. అప్పుడు కోడలు అత్తతో అన్నదిగదా "అత్తా, అత్తా! నీ కోడలు కాపరాని కొచ్చింది గదా! యిక నువ్వు చచ్చిపో అత్తా.

యింటిపనులన్ని నీ కోడలి నైన నేను మామకుం బా లే" అని. అప్పుడు అత్త "ఒసే, నీకడువున ఒక్క కాలు కాస్తే చూసిపో దామనిఉందే అన్నది. యిక కోడలు చేసేదిలేక "ఒసే యీ ముసలిముండ పడివావ" అని మనసులో తిట్టుకుంది.

వరే కొంతకాలము జరిగిన తరువాత పెద్దమ్మకు ఒక మనమడు పుట్టాడు. అప్పుడు కోడలు అత్తతో "నాకు కొడుకు పుట్టితే

మా చావుగదా! యిక చచ్చిపో అత్తా" అన్నది. అప్పుడు అత్త "కాస్త వాడి ముచ్చట్లు చూడవద్దుటే. వాడిని బళ్లో వేసిన తరువాత పోకాలే" అన్నది.

కొంతకాలానికి మన వద్దీ బళ్లోవేశారు. అప్పుడు అత్తని కోడలు పొమ్మంటే అత్త అన్నదిగదా "కాస్త వాడికి దంజిచ్చోగు వేసిన తర్వాత పోకాలే నే" అంది.

శేఖర్, మారీసుపేట, తెలంగాణ

కొంతకాలానికి మనవ
డికి వరుగుకూడా చేసారు.
అప్పుడు కోడలు పొమ్మంటే

అత్త "కాస్త వాడ్ని ఒక
యింటివాడ్నిచేస్తే చూసి
పోతానే" అని పాకు
చెప్పింది.

కోడలు కొడుకుకు
తొందరగా పెళ్లిచేసి
"ఇక పోవా, అత్తా!" అని
అడిగింది.

అప్పుడు కోడలితో అత్త
"కాస్త మనవడూ, వాడి
పెళ్లామూ కలిసి కావరం
చేస్తూంటే చూసిపోతానే"
అన్నది.

సరే కొంతకాలానికి
మనవడి పెళ్లామూ కాప
రానొచ్చింది. అమ్మడు
కోడలు పొమ్మంటే అత్త
"నీ కు కూడా కోడలి
చ్చిందిగదే. ఇంటిపనులు
అది చూస్తుంది లేవే.
నువ్వుకూడా రావే యిద్దరం
పోదాము" అన్నది.

అప్పుడు కోడలికి పెద్ద
చిక్క వచ్చింది. యిది
తప్పించుకోవటం ఎట్లాగా
అని ఆలోచించి ఆలోచించి
ఒకరికిపోయి అత్తతో దొంగ
విడుపు విడుస్తూ "అత్తా
అత్తా, నీవు పోతానంటే నా
కడుపులో గుబుగుబ లాడు
తున్నది, విడుపువస్తున్నది.
ఓపు పోవద్దులే అత్తా"
అన్నది.

అత్త ముసిముసి
నవ్వులు నవ్వుకుంటూ
మనస్సులో తన తెలిచికి

మెచ్చుకుంటూ "సరేలేవే
మరి నేవుంటే నాకు చాకిరి
చేసేవాళ్ళు ఉండద్దా.
నువ్వు నేను చెప్పిన పనల్లా
నాకుచేస్తానంటే ఉంటా"
అన్నది. అప్పుడు కోడలు
మనస్సులో "అమ్మయ్య
బ్రతికాను" అనుకుని
అప్పటినుంచి అత్త చెప్పి
నట్టలా వింటూ ఉన్నది.

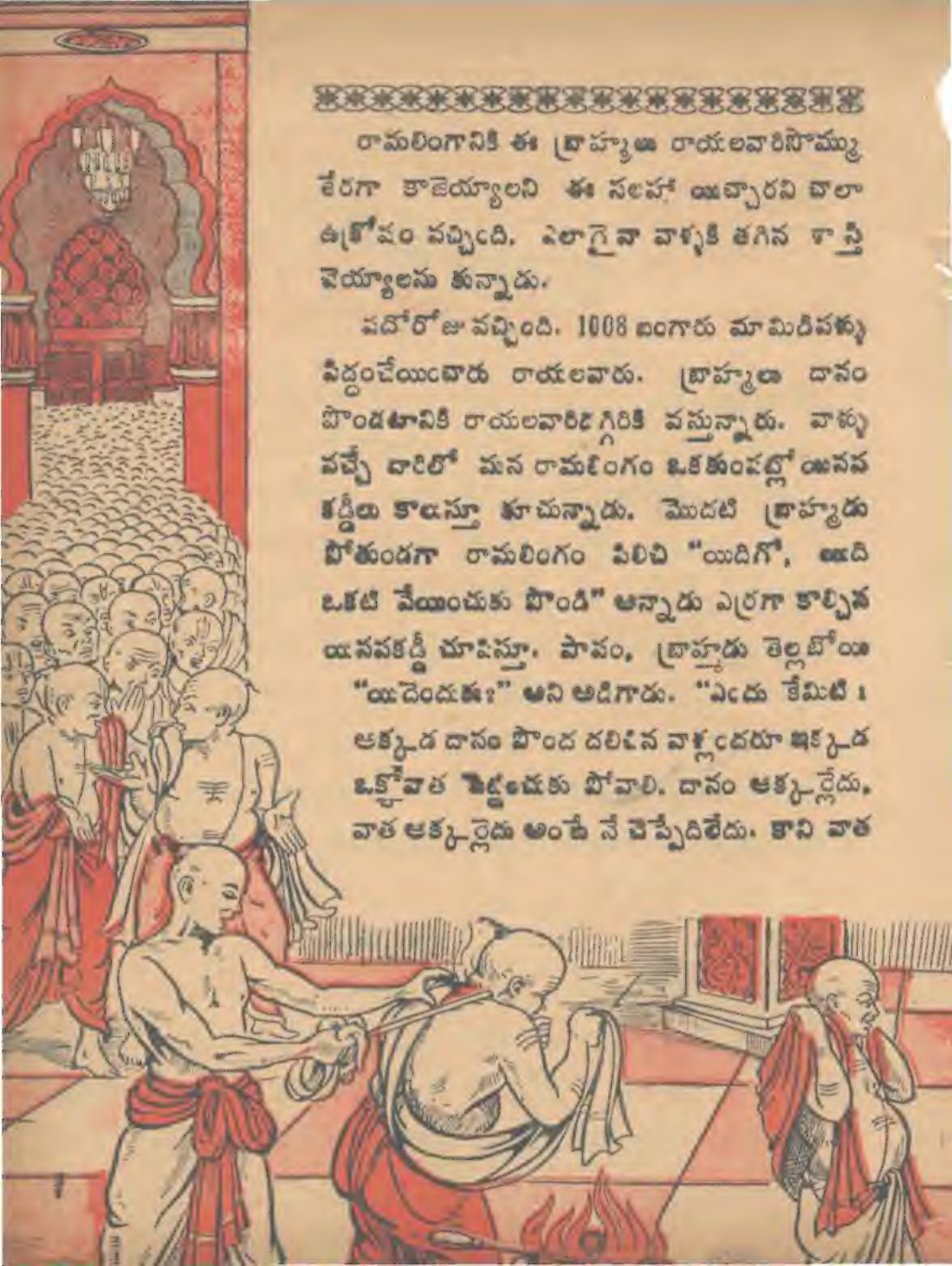

కృష్ణదేవరాయలవారి తల్లికి జబ్బు “కపిసతి నాతల్లి ఆఖరి కోరికైనా
 చేసి మంచాన వడింది. రోగం ఆరోజు తీర్చలేకపోయాను గదా” అని రాయల
 కా రోజుకి ముదిరిపోతోంది. చివరికి వారు విచారంగా ఆలోచిస్తూ కూచు
 యిక బతకననే అనుమానం కలిగింది న్నారు. అప్పుడు కొంతమంది పురో
 రాయలవారి తల్లికి. అప్పుడామెకి హితులు రాయలవారి దగ్గిరికివచ్చి
 మామిడిపండ్లు తినాలని మనసైంది. “ఏలినవారు అంతగా విచారించాల్సిన
 తనకోరిక రాయలవారికో చెప్పింది. పనిలేదు. కాస్త్రాల్ని ఆనుసరించి
 కాని అది మామిడిపళ్ళు దొరికే తమరు నేనుమెనమంతుగురు బ్రాహ్మ
 కాలంగాదు. ఎలాగైనా తనతల్లి ఆఖరి ఋలకు ఇంగారు మామిడిపళ్ళు దానం
 కోర్కె తీర్చాలని రాయలవారు ఐంబ్రో చెయ్యవచ్చు. దానివల్ల తమ తల్లి
 కుర్చీ మామిడిపళ్ళు తెమ్మని దేశం గారి మనసులో కోరిక తీరుతుంది.
 నాలుగుమూలలకూ పంపారు. కాలం ఆత్మకు శాంతి గలుగుతుంది” అని
 గాని కాలంలో మామిడిపళ్ళు ఎక్కడ సలహాయిచ్చారు. సరే వాళ్ల సలహా
 దొరుకుతే? వాళ్ళు తిరిగి తిరిగి ఒట్టి ప్రకారం పదోరోజున ఈదానం చెయ్య
 చేతుల్లో తిరిగి వచ్చారు. వాళ్లొచ్చేసరికి టూనికి అప్పిసిద్ధంగావుండమని రాయల
 రాయలవారితల్లి కాస్తా చనిపోయింది. వాడు ఆస్థానంలో చెప్పారు.

చందమామ

రామలింగానికి ఈ బ్రాహ్మణ రాయలవారిసొమ్ము
శేరగా కాజెయ్యాలని ఈ సలహా యిచ్చారని చాలా
ఉక్రోషం వచ్చింది. ఎలాగైనా వాళ్ళకి తగిన కాస్త
వెయ్యాలను కున్నాడు.

షడోరోజు వచ్చింది. 1008 బంగారు మామిడిపళ్ళు
పిద్దంచేయించారు రాయలవారు. బ్రాహ్మణ దానం
పొందటానికి రాయలవారికిగ్గిరికి వస్తున్నారు. వాళ్ళు
వచ్చే చారిలో మన రామలింగం ఒకకుంపట్లో యినవ
కడ్డిలు కొలుస్తూ కూచున్నాడు. మొదటి బ్రాహ్మణుడు
పోతుండగా రామలింగం పిలిచి "యిదిగో, యిది
ఒకటి వేయించుకు పొంది" అన్నాడు ఎర్రగా కార్చిన
యినవకడ్డి చూపిస్తూ. పాపం, బ్రాహ్మణుడు తెల్లపోయి
"యిదెందులు?" అని అడిగాడు. "ఎందు కేమిటి !
ఆక్కడ దానం పొంద దలిచిన వాళ్లందరూ ఇక్కడ
ఒక్కోవార ఒడ్డుడుకు పోవాలి. దానం ఆక్కర్లేదు.
వార ఆక్కర్లేదు అంటే నే చెప్పేదిలేదు. కాని వార

పెట్టించుకు పోతేగాని మీకు మామిడిపండు దానం ఇవ్వరు. తర్వాత మీయిష్టం" అన్నాడు.

ఇది వినేసరికి బ్రాహ్మణ కందరికి చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది. చూస్తూ చూస్తూ వాతలు వేయించు కోటానికి వాళ్ళకి మనసొప్పలేడు. కాని ఐంగారు మామిడివళ్ళ ఆశవల్ల అంతా ఒక్కొక్కరే ఒక్కో వాత వేయించుకుని ఆ వాతలు కనపడకుండా ఉత్త రీయాలు కప్పుకుని రాయలవారి దగ్గరికిపోయారు.

వాళ్ళల్లో ఒక దురాశపోతు రామలింగం చెవిలో "నాకు రెండు దయచేయించారీ" అని కోరాడు. "వరే అలాగే కానివ్వు" అంటూ రామలింగం ఆ బ్రాహ్మడికి రెండువాతలు పెట్టి పంపించాడు. అతనూ రాయలవారి దగ్గరికిపోయాడు. అందరితోపాటు రాయల వారు ఈ బ్రాహ్మడికికూడా ఒక ఐంగారు మామిడి పండు యిచ్చారు. పాపం బ్రాహ్మడు, తను రెండు వాతలు వేయించుకున్న సంగతి రాయలవారికి తెలియక

ఒకవందే యిచ్చారనుకుని వైపు త్త రీయం తీసి రెండువారలూ చూపిస్తూ రెండువేళ్ళు చూపెట్టాడు.

'ఈరెండు వారలేమిటి?' అన్నారు రాయలవారు.

"చిత్తం, రామలింగంగారి దయ. నాకోరిక ప్రకారం రెండువారలువేసి రెండువళ్ళు దానం తెచ్చుకోమన్నారు." అన్నాడు. రాయలవారికి ఒకేసారివప్పు కోపం రెండూ వచ్చాయి. "ఏదీ పిలు, ఆ రామలింగాన్ని" అని ధటుర్ని పంపించారు.

రామలింగం రాయలవారి ఎడటికి వచ్చి నిలబడ్డాడు. రాయలవారు "వాళ్ళ భావతలు పెట్టమని ఎవరు చెప్పారు నీకు" అని అడిగారు.

"ఎవరూ చెప్పలేదు. మాతల్లిగారు కూడా ఈమధ్యనే చనిపోయింది. ఆమె శరీరావంతో బాధపడుతూ, చనిపోయే ముందు 'శాయనా, నాకు వారలన్నా పెట్టరా ఈబాధ పోతుంది' అనికోరింది.

సరేగదా నని నేను కడ్డికాల్చి తెచ్చే లోపలనే ఆమెగారు చనిపోయింది. నా తల్లి ఈ అఖిర్కోర్కె తీర్చలేకపోయి నాడుకు నేనంతో విచారిస్తున్నాను. ఇంతలో ఏలినవారి తల్లిగారు చని పోయారు. వారి తుని కోర్కె తీర్చటానికి పురోహితులు శాస్త్ర ప్రకారం ఆలోచించి గొప్ప సలహా యిచ్చారు. అదృష్టవశాత్తూ ఆసలహా నాకూ పువయోగవదుతుంది గదా అని సంతోషించాను. సందడిలో సందడి, నేను కూడా వారల దానం యిచ్చుకోటానికి ఈ అఃకాశం ఉపయోగించుకున్నాను" అన్నాడు రామలింగం.

రాయలవారికి బ్రాహ్మలు తనను మోసం చేశారని తెలిసి బాలాకోపం వచ్చింది. రామలింగం తెలివికి చాలా సంతోషంకూడా కలిగింది. దానం పొందిన బ్రాహ్మలందరిచేతా వాళ్ళ వాళ్ళవళ్ళు తిరిగి రామలింగానికి బహు మానంగా యిప్పించారు.

ఒకనాడొక కాకి ఒక పిచ్చికా కలిసి పాయసం వండుకున్నాయి. స్నానం చేసిన పిచ్చికా పాయసం తింటా మన్నడ పిచ్చిక. పిచ్చిక పోయి తన కొలనులో స్నానం చేసింది. కాకి కూడా అందులోనే స్నానం చెయ్యబోతే ఒప్పుకోక, "దుప్పికొమ్ము తెచ్చి నీ కొలను నువ్వే తవ్వకో," అన్నది పిచ్చిక.

కాకి దుప్పిదగ్గరికి వెళ్లి, "పిచ్చికా నేనూ పాయసం వండుకున్నాము. పిచ్చిక తన కొలనులో నన్ను స్నానం చెయ్యవద్దన్నది. కొలను తవ్వకొంటాను, కాస్త ది కొమ్ము ఇయ్యుచు?" అని అడిగింది.

"నాకు అప్పుపాలు తెచ్చి పెట్టు, కొమ్మిస్తాను," అన్నది దుప్పి.

కాకి అప్పుదగ్గరికిపోయి, "పిచ్చికా నేనూ పాయసం

వండుకున్నాము. పిచ్చిక తన కొలనులో నన్ను స్నానం చెయ్యవద్దన్నది. కొలను తవ్వకోటానికి దుప్పి కొమ్మిస్తా నన్నది. దుప్పి తివ్వటానికి కానిని పాలియ్యుచు?" అన్నది.

"నాకు ఇంత పచ్చిగడ్డి తెచ్చిపెట్టు, పాలిస్తాను," అన్నది అవు.

కాకి పాలానికి వెళ్లి, పిచ్చికా నేనూ పాయసం వండుకున్నాము. పిచ్చిక తన కొలనులో నన్ను స్నానం చెయ్యవద్దన్నది. కొలను తవ్వటానికి దుప్పి కొమ్మిస్తా నన్నది. అప్పు దుప్పికి పాలిస్తానన్నది. అవుకివ్వటానికి కాస్త గడ్డి

ఇవ్వచు?" అన్నది

"దానికేం భాగ్యం, తల్లీ, పారతెచ్చి తవ్వకో," అన్నది పాలం.

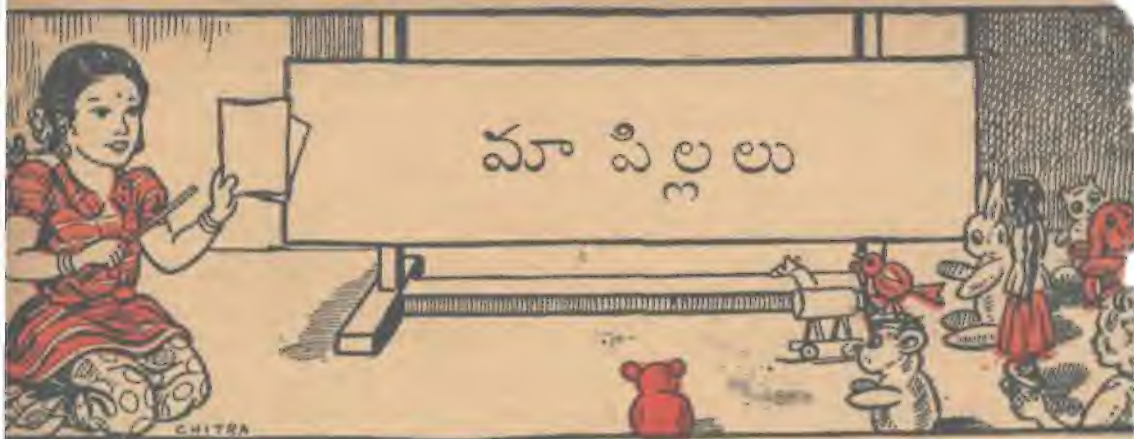
కాకి కమ్మరివాడిదగ్గరికి పోయి, "పిచ్చికా నేనూ పాయసంవండుకున్నాము. పిచ్చిక తన కొలనులో నన్ను స్నానం చెయ్యవద్దన్నది. కొలను తవ్వకోటానికి దుప్పి కొమ్మిస్తా

నన్నది. అప్పు దుప్పికి పాలిస్తా నన్నది. పాలం అవుకు గడ్డియిస్తా నన్నది. గడ్డి తవ్వకోవటానికి పార యియ్యుచు?" అన్నది.

"పార యిస్తానుగాని కాస్త నా కొలిమి ఊది పెట్టు," అన్నాడు కమ్మరి. కాకి కొలిమిఊదితోయి అందులోపడి చచ్చిపోయింది.

పిచ్చిక పాయసమంతా తానే తినేసింది.

గోపాలకృష్ణమ్మ గోవుల్లవెలుగు
మాచిన్నకృష్ణమ్మ మాకళ్లవెలుగు
చక్కచక్కనివాడు, చదువుకుంటాడు
అల్లరిచేస్తాడు, ఆడుకుంటాడు
ఈరెళ్లిపస్తేను ఈరికేరాడు
పాపాము కొక్క అప్పచ్చితేస్తాడు.

శ్రీరామచంద్రుండు శీరివంతుండు
విరాధివీరుడై విలిసిల్లినాడు.
మాయంటనున్నాడు బండరాముండు
పిల్లలందరిలోన వీరుడేవాడు.
అమ్మచెప్పినమాట అంతగావినడు
నాన్నచెప్పినమాట ఎన్నడూవినడు.
అమాట ఈమాట అమ్మతోచెప్పి
అటుచూచి ఇటుచూచి అప్పచ్చితేచ్చి,
బొమ్మదగ్గరచేరి పలుమాటలాడి
కాయైన పండైన కాజేసితేచ్చి,
చిడకలో తింటాడు చిట్టిచెండాడి.

చదువనూ వ్రాయనూ చాతకాదమ్మ.
బడిలోకిపామ్మని బ్రతిమాలితేను
రోజురోజుల్లాను రోజుతుంటాడు.
పాపాయిపాడరు పంతమ్ముపట్టి
పూటపూటకుకూడ కోటాలుకొట్టి
మంచిబట్టలుకట్టి మావుతుంటాడు,
మట్టిలోనేఆట మహామంకుపట్టు
తిండికి మెండమ్మ, మెండమ్మపనికి.
నల్లనల్లనివాడు నగుమోమువాడు
నల్లవాడంటేను గొల్లుమంటాడు.
మధురాతి మధురాలు మాటలూపాట
రాంటాబు మాజంట రాణించుచుండు.

సీతామహదేవి స్త్రీలలోవెలుగు
చిన్నారి మాసీత చిట్టిమాసీత
కనకంపుబొమ్మ మా కళ్లలోవెలుగు
సీతమ్మనవ్వితే శీతికెల్లవెలుగు
సీతమ్మ యేడిపై చిమ్మచీకట్లు.

కాకిరాజు రామమోహనశర్మ, జబ్బల్ పూర్

నల్లి పుట్టుక

అనగా అనగా ఒకటిగో ఒక
 బ్రాహ్మడు. పాపం అతను చాల పేద
 నాడు. అందుకని యాయవారా రెత్తు
 కొనియిల్లు గడుపుకొనేవాడు. దరిద్రుడి
 పెళ్లికి వడగళ్ల వాన అన్నట్టుగా అతనికి
 ముగ్గురు కూతుళ్ళు పుట్టారు. పెద్దదాని
 పేరు పేరమ్మ. రెండోదాని పేరు
 అంకమ్మ. మూడోదాని పేరు ముత్య
 లమ్మ. ఈ ముగ్గురిని ఆ ముసలి
 బ్రాహ్మడు కష్టపడి పెంచి పెద్దవాళ్లను
 చేశాడు. ముగ్గురూ చాల అందంగా
 ఉండేవాళ్ళు. అందువల్ల వాళ్ల ముగ్గురికీ
 మంచి సంబంధాలు వచ్చాయి. ముసలి
 బ్రాహ్మడు పెద్దమ్మాయిని ఒక కరణా
 నికి, రెండో అమ్మాయిని ఒక ఆగ్ర
 హారికుడికి, మూడో అమ్మాయిని
 ఒక జమీందారుకు యిచ్చి చెరవదల్చు
 కొన్నాడు.

బంగారంలాటి కాపురాలు ఏర్పడ్డా
 ఆ ముగ్గురి పిల్లలకీ సంతృప్తి లేక
 పోయింది. ఒకసారి క్రావణ శుక్రవారం
 వచ్చింది. పేరమ్మయింట్లో అన్నీ
 పనులూ అయిపోయాయి. పేరమ్మ అత్త
 ముసలిదే అయినా ఆనాడు చీకటితో
 లేచి అన్నీ పనులు చేసింది. కోడలికి
 తానే తలంటిపోసి, వెండ్రుకలు అర్పి
 చిక్కుడిసి, దువ్వి జడవేసింది. వంట
 కూడా చేసి కొడుకూ కోడలికి వడ్డిం
 చింది. ఇంకా ఎన్ని పనులున్నాయో
 అన్నీ అత్తే చేసింది. ఆ పనులతో
 ప్రొద్దుగూకింది. అత్త పేరమ్మ దగ్గ
 రకు వెళ్ళి “అమ్మాయీ, అమ్మాయి
 కాస్త దేవుడిదర్శనం చేసుకొస్తాను.
 తిల్లిక పెట్టమ్మా.” అని చెప్పిపోయింది.
 ఈమాటతో పేరమ్మకు ఒళ్ళు
 బగున మండింది. “అన్నింటికీ నేనే

***** చందమామ *****

అంకమ్మ పేరమ్మను ఓదాడుస్తూ
అక్కా అక్కా, అలా అంటు
న్నావు నా చెర ఎవరికి చెప్పకోను!
నీకు అత్తమ్మండ తగలావీమైంది.
నాకు అలాకాదే. కట్టుకొన్న
మొగుడే నాపాలిటి యముడయాడు.
నిన్నుగాక మొన నే ఒక బంగారపు
గొలుసుతెచ్చి మెళ్లోపేశాడు. అది
ఎంత బరువు ఉందనుకొన్నావు
అక్కయ్యా! ఏదో సంతోషిస్తా
దని అంత బరువు వేసుకొని

చేయారి! పోయేముండ తిల్లిక పెట్టి
పోగూడదూ. ఈ వెట్టి చాకిరి ఎవరు
చేస్తారు! మా అమ్మలయితే యిలా
చేపేదా. ఈ కాపురం బుగ్గిగాను,
అని పేటుకు పేటుకున మెటికలువిరిచి
పోపి పుట్టింటికి బయలుదేరింది.

దారిలోనే అంకమ్మగారిఉరుకూడా.
పోతూ పోతూ పేరమ్మ చెల్లెలియింటికి
వెళ్లింది. చెల్లులు అంకమ్మకు తన
కష్టాలన్నీ చెప్పకొని ఏర్పింది. వచ్చావు." అన్నది.

మోకాను. ఎంత కసాయిగుండే! అలా
ఉరుకున్నాడు కాని, అది పోయిందే
అని కాస్త విసవికర్ర వట్టుకొని
విసిరిన పాపాన పోలేడు. రామరామ
ఏ జన్మనక్షత్రంలో పుట్టాడో జాలి
అనేది ఏ కోశాన లేడుగదా. ఇలాంటి
మొగుడితో కావరం చేసే దెలాగే. ఇక
లాభంలేదు అమ్మదగ్గరకు వెళ్ళుదామా
అనుకొంటున్నాను. ఇంతలో మువ్వ
వచ్చావు." అన్నది.

చందమామ

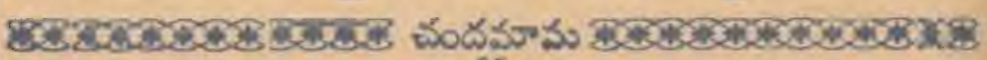

ఇక గడియకూడా ఉండగూడ
 దనుకొని యిద్దరు అక్కచెల్లెండు
 కలిసిబయలుదేరారు. దారిలోనే ముత్య
 లమ్మ ఊరుకూడా ఉంది. పేరమ్మా
 అంకమ్మా యిద్దరూ చెల్లెలి యింటి
 కెళ్లారు. తీరా లోపలికి వెళ్లి చూస్తే
 తలకు వాసెనగట్టుకొని ముత్యాలమ్మ
 ఏడుస్తున్నది. అక్కలిద్దరూ చెల్లెలితో
 గలిసి ఏడ్చి చివరికి కారణం దిగిపోయింది.
 వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూనే ముత్యాలమ్మ
 "ఏమికావురమే దిక్కుమారిన కాపురం.
 నిన్నరాత్రి వెన్నెల్లో ఆయన నేను
 తోటలోకి వెళ్లము. నేను ఆయన
 తొడమీద తలపెట్టుకొని వదుకొన్నాను.
 గారికి పారిజాతం పువ్వులు నాచగు
 రాళ్ళు రువ్వినట్టుగా. వచ్చి నామీద
 వడ్డాయి. ఆయన చూసి చూడనట్టుగా
 ఊరుకున్నాడుకాని "అన్నిపూలు ముత్యాన
 వడ్డాయే దెచ్చి తగిలించా" అనికూడా
 అడిగిన పాపాన పోలేడు. ఇలాంటి
 మొగుడికా కావరంవేసేకన్నా గంగలో

దూకితేమందిది. ఇక్కడ ఒక్క వణం
 కూడా ఉండగూడదు. అన్యగారింటికి
 వెళ్ళదామని అనుకొంటూ వున్నాను.
 ఇంతలో మీరు వచ్చారు" అన్నది.

ఇక ఉండగూడదంటే ఉండగూడ
 దనుకొని ముగ్గురు అక్కచెల్లెండు
 బయలుదేరి పుట్టింటికివెళ్ళి అమ్మకు
 తమ కష్టాలు చెప్పుకుని బావుడన
 ఏడ్చారు. అప్పుడు వాళ్లమ్మ యిలా
 అంది: "నా అల్లుణ్ణి కాస్తలో కాస్తన్న
 నయం. మీ నాన్నవంటివారు ఊలో

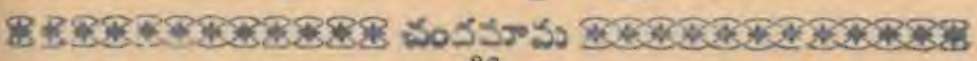

మందేసుకొని ఎలా కూర్చునే ఆయన వచ్చేటప్పటికి మూడోదికూడా అయిపోయింది. మీనాయన మట్టుకు మీనాయన గుడ్లప్పగించి చూచాడేకాని "అయ్యో! అన్ని రొద్దెలు తిన్నావు కామలు కడుపునొప్పి వచ్చిందా? మందు తెచ్చేదా ఆన్న పాపానకూడా పోలేదు."

శ్రీ కూతుళ్ళు నలుగురు పెద్దగా శోకాలు మొదలెట్టారు. ఈ ఏడుపుని చూపేవారుడికి ఎక్కువలేని కోపంవచ్చి "ఇన్ని టోగలిస్తేనే ఇంకా ఏడుపు దేనికి. మీరు నుభవడరు. ఇంకో స్త్రీ పై మీకుసంతోషం. ఇలాంటివాళ్ళు నా సృష్టిలోనే ఉండగూడదు. మీరు నల్లలై పుట్టండి." అని శపించారు.

ఆ శాపంవల్లనే మనకు నల్లలు వచ్చాయి. వాటి పూర్వజన్మలో తల్లి కూతుళ్ళు కావటంవల్ల మన నెత్తురు పీర్చినా వాటికి సంకృప్తిలేదు. ఇంకా కుట్టి వారిస్తూనే వుంటాయి.

తండ్రి కొడుకులు

గత సంచిక తరువాయి

వంటలక్కకి పిల్లవాడిమీద జాలి వేసింది. యిప్పుడా పిల్లవాడు తన యజమాని అయిన సూరయ్యనని అవిడకు తెలిదు. "పాపం, పనివాడు కడుపునొప్పి వంకపెట్టి బడి ఎగకొడితే తండ్రి వాడికి ఫలహారంలేకుండా చెయ్యాలా? వాడి తేదైనా ఒకముక్క పెడదామన్నా పెద్దాయన పెళ్ళికూతురల్లె పైకివెళ్లి కూచున్నాడు. బయటికిపోడు" అనుకొన్నది.

ఇంతలో వంటలక్కకు అంటో బియ్యము; యితర సామానులూ కావాలనేది జ్ఞాపకం వచ్చింది. అందుచేత అవిడ పైకి వెళ్లి తన యజమానితో, "పొద్దుననగా బియ్యం తేవాలని చెప్పాను. ఇంకా తీసుకు రాలేదు. బియ్యంతోపాటు మిగిలిన వస్తువులన్నీ తెచ్చి వడెయ్యండి. ఇవాళో రేపా తేవరినివే," అన్నది.

ఈమాట వినగానే సూరయ్యరూపంలో వున్న సత్యం "హి, హి, హి," అని నవ్వాడు. తరవాత నవ్వు ఆపుకుని, "ఓ, ఫణ్ణగా తెస్తాను," అన్నాడు. ఎంతో గంభీరంగా ఉండే సూరయ్య ఇట్లా నవ్వుటమూ, పని

పిల్లవాడల్లె మాట్లాడటమూ వంటలక్కకు వింతగా తోచింది. కాని దాన్నిగురించి అవిడ అలోచించలేదు. సత్యం కుర్చీలో నుంచి లేచి తన జేబులో వున్న తాళపు చెప్పలతో బీరువా తెరిచి అందులోవున్న నేట్లన్నీ చాలాసేపు ఎంచుకుని. చాలా నేట్లు జేబులో పెట్టుకుని బయటికి బయటేరాడు.

తన యజమాని గడపదాటగానే వంటలక్క "సత్యం, సత్యం!" అని పిలిచింది. కాని ఎక్కడా సత్యం అలికిడిలేదు. తండ్రి ఇంటోలేని సమయాల్లో సత్యం ఎక్కడున్నా చుట్టుపక్క ఇళ్లకుకూడా సందడిగా వుండేది. అటువంటిది ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది.

"సత్యం, సత్యం," అంటూ వంటలక్క యిల్లంతా వెతికింది. చివరకు సత్యం వాళ్ల నాన్నగారి అఫీసుగదిలో ఇల్లముందర పెద్ద కుర్చీలో కూర్చుని ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు.

"ఎన్ని పిలిచినా వరికవేం?" అన్నది వంటలక్క.

***** చందమామ *****

సూరయ్య ఉలికిపడి, తలఎత్తిచూచి, మొహం చిట్టించి "నన్నిట్లా తగులుకున్నా వేం? పోయి నీవని చూసుకో," అన్నాడు.

"నే చెబుతున్నా, ఇది నీ మంచికి రాలేదు. రానురాను నీకు ఈడుమించిన మాటలూ, వేషాలూ పస్తున్నాయి," అంటూ వంటలక్క లోపలికి వెళ్లి ఒక పళ్ళెంలో గారెలూ అవడలూ తెచ్చి బల్లమీదపెట్టింది.

వాటిని చూడగానే సూరయ్యకు మొదట భయంచేసింది కాని కడుపులో దహించుకుపోతున్నట్టు అనిపించి అపురాపురు మని వాటిని ఫలహారం చేసేశాడు. సూరయ్య నీరసమంతా పోయింది. కడుపులో నొప్పి రాకపోగా వెంటో ఎంతో ఉత్సాహం వచ్చింది.

తనలోకలిగిన మార్పునుగురించి ఈ క్షణంవరకూ సూరయ్యకు విచారమే కలుగుతూ వచ్చింది. కాని ఇప్పుడు ఇందువల్ల కొన్ని మేల్లొక్కాడా కనిపించ సాగాయి. ఎన్నాళ్లనుంచో దాధిస్తున్న అతీర్తి బాధ విరగడయి పోయింది. కొంతకాలంపాటు

హాయిగా యిష్టంవచ్చినదల్లా తినపచ్చు, శరీరం తేలికయింది కనక చక్కగా ఎగరవచ్చు, గంతులువెయ్యవచ్చు, కొంత కాలంపాటు వ్యవహార చిక్కులుకూడా వెదిలించుకుని తిరగవచ్చు. ఈ విషయాలన్నీ చూసుకుని సూరయ్య కొంతవరకు సంతోషించాడు.

పత్త్యానికకూడా తన స్వరూపం మారటంగురించి విచారం తగ్గసాగింది. వాడు దర్జాగా నోట్లకట్టలు జేబులోపెట్టుకుని నెరుగా వెచ్చాల అంగడికి వెళ్ళాడు. పొవుకారు సుబ్బయ్యతో వివిధమైన బేరమూ ఆడలేదు. వంటలక్క చెప్పిన సరుకులన్నీ కూలివాడి నెత్తిన ఎత్తించుకున్నాడు. సుబ్బయ్య చెప్పినంత డబ్బు యిచ్చేశాడు. వస్త్రా వస్త్రా దారిలో కొన్ని గాజు గోలీలూ, ఒక దసరా కోతిబొమ్మ కొనుక్కున్నాడు.

దారిలో అనేకమంది పెద్దవాళ్లు కనిపించి, "నమస్కారం. పంతులుగానూ," అంటూ వచ్చారు. తనకే నమస్కారం

పెడుతున్నారని సత్యం మొదట గ్రహించ లేదు. కాని అవిషయం తెలుసుకున్నాక చాలా సంతోషించాడు. వాళ్లందరి మోసపుచ్చ గరిగినందుకు సత్యానికి నవ్వు కూడా వచ్చింది. సత్యాన్ని వలకరించిన వాళ్లలో కొందరు వాడికి తెలిసినవాళ్లే కాని కొందరు బొత్తిగా కొత్తవాళ్ళు. వాళ్ళు తనను నిలబెట్టి మాట్లాడిస్తారేమో నని సత్యం చాలా భయపడ్డాడు. కాని అదృష్ట వశాత్తూ ఆ పూటకు అటువంటిదేమీ జరగ కుండానే వెళ్లిపోయింది.

సత్యం ఇంటికి తిరిగివచ్చేసరికి చీకటి పడింది. దీపాలు పెట్టారు. వాళ్ల ఇంటి ముందు చీకట్లో నిలబడి ఒక కుర్రవాడు గట్టిగా ఈలవేస్తున్నాడు. సత్యం ఒళ్ళు ఒక్కసారి పొంగిపోయింది. ఆ యీలవేసే వాడు రంగడు. తనుకూడా జవాబుగా యీలవేయటానికి ప్రయత్నించాడు. కాని ఎంత ప్రయత్నించినా యీల రాలేదు.

సత్యానికి భలే కోపంవచ్చింది. కాని చేసేది లేక, "ఒరే, రంగడూ!" అని కేకపెట్టాడు. రంగడు తన దిక్కుగానే చూశాడు గాని తనకేసి చూడలేదు. వాడికా మనక చీకట్లో లావుపాటి శరీరమూ, బట్టతలా, నెరసినమీసాలూ, కళ్లుటోడూ అవు పించింది.

"అట్లా చూస్తావేంరా, రంగడూ? నేనే" అన్నాడు సత్యం దగ్గరికివస్తూ.

ఆ వచ్చే పెద్దమనిషి సత్యం తండ్రి అని తెలియగానే రంగడి పై ప్రాణాలు పైనే పోయాయి. తనతో స్నేహం చెయ్యవద్దని సత్యాన్ని ఎన్నోసార్లు ఈయనే కొట్టివున్నాడూ కూడానూ. ఆ కారణంచేతనే ఎప్పుడన్నా సత్యాన్ని పిలివవలసినవస్తే రంగడు ఇంట్లోకి రాక బయటనుంచి ఒకరకంగా యీల వేస్తాడు. ఆ యీల విని సత్యం రంగట్టి గుర్తించి బయటికివస్తూ ఉంటాడు. ఇప్పుడా రహస్యంకూడా మారయ్యగారికి తెలిసి

పోయిందనుకున్నాడు. రంగడు చీకట్లోపడి దవుడుతీశాడు.

"ఎందుకురా, పారిపోతావ్? నేనేరా, వెధవా?" అంటూ సత్యం కేకపెట్టసాగాడు, కాని రంగడు వినిపించుకోకుండా పారిపోయినాడు.

"ఏం. పంతులుగారూ? అబ్బాయి కోసమా కేకవేస్తున్నారు?" అని ఎవరో వలకరించారు. సత్యం యిక విధిలో అగక గజగబా యింటో జొరబడ్డాడు.

ఆ రాత్రి సత్యం తన తండ్రిపక్కలో వదుకున్నాడు.

"ఈ జీవితం చాలా బాగుంది. కావలిసి నంత డబ్బు. అందరూ గౌరవించేవాళ్ళే. ఎరగనివాళ్ళు పలకరించి వస్తుంటారు మాత్రం చెక్కు. అదీన్నీ, తన పాతస్నేహితులు తన్నుచూసి భయపడి పోతున్నారు.

"అయినా ఈ జీవితమే బాగుంది. పిల్లవాడుగా ఉండటంకన్న పాపంలేదు. ఈ ప్రపంచం పెద్దవాళ్ళోదనుకున్నాడు సత్యం.

రాజాధీనం - దైవాధీనం

ఒక రాజ్యంలో ఇద్దరు బ్రాహ్మణుండేవారు. ఇద్దరూ నిరుపేదలు. అందుచేత రాజుగారి దగ్గరికివచ్చి యాచించి సాతూకుండేవాళ్లు.

అందులో ఒకడు, "తమరు ప్రభువులు! తమరాజ్యం చల్లగా ఉండాలి. తమకు కలవాల్లే మాబోటి పేదలకింక పెట్టాలి. అంతా రాజాధీనం!" అనేవాడు.

రెండోవాడు, "తమమీద భగవంతుడి తటాకిం ఉండాలి. తమచేత భగవంతుడు మాబోటివాళ్లకింక ఇప్పించాలి. అంతా దైవాధీనం!" అనేవాడు.

రాజుగారు ఇద్దరికీ తోచినది అచ్చేవాడే కాని అయినకు మొదటి బ్రాహ్మణిమీద అభిమానం బానిగా ఉండేది. అయిన మంత్రితో అన్నాడుగదా, "నేను రాజును, నా ప్రజలకు విచేసినా నేను చేయాలిగాని మధ్య భగవంతుడేమిటి? అయినా, దైవాధీనం ఎంతవరకో చూశాం. ఒక గుమ్మడికాయ తెప్పించి దాని తొడిమ తీయించి తోపల దొల్లచేసి అందులో కాయ ఇప్పించారు. దీన్ని ఎవరికన్నా

వక్రాలు, వైయోర్యానా, ముకతకాయా, మాణిక్యాలూ పోయించి మళ్ళీ తెలియ రాకుండా తొడిమ అంటించు. నాన్ని రేపు ఉనయం మొదటవచ్చిన బ్రాహ్మణికిద్దాం. పిత్రాహ్మణికిది దక్కుతుందో చూద్దాం!" అన్నాడు.

రాజుగారు చెప్పినట్టే గుమ్మడికాయ తయారు చేయించాడు మంత్రి. తెల్లవారక ముందే "రాజాధీనం" అనే బ్రాహ్మణుడు వచ్చి, "తాము ప్రభువులు. తమరాజ్యం చల్లగా ఉండాలి. తమకుగలవానిలో మాబోటివాళ్లకి ఏదో అంత ఇప్పించాలి. అంతా రాజాధీనం!" అన్నాడు. బ్రాహ్మణికి మంత్రి గుమ్మడికాయ ఇచ్చి పంపేశాడు.

"చూశావా? ఇప్పుడేమంటావు?" అన్నాడు రాజు గర్వంగా.

గుమ్మడికాయ పట్టుకునిసాతూ బ్రాహ్మణుడు, "ఇదేమిటి? రాజుగారు ఇన్ని తంతులా లిప్పించక ఈ దిక్కుమాలిన గుమ్మడి

వీరికి అప్పలరాజా, వికాఖపట్నం
పొలపర్తి భానుమతి, బాపట్ల

యిచ్చి బియ్యం వట్టుకుపోదాం. చెడ్డ బియ్యం ఉంది కూడానూ!" అనుకున్నాడు.

కారితో ఒక వర్తకుడివద్దగత ఆ గుమ్మడి కాయ యిచ్చేసి తనకు కావలసిన బియ్యం వట్టుకుని ఇంటికి వచ్చా వెళ్ళాడు మొదటి బ్రాహ్మడు.

తరువాత కాసేపటికి రెండో బ్రాహ్మడు అదాకినవస్తూ వర్తకుడివద్దగత గుమ్మడి కాయచూసి, "అయ్యా, ఈ పూట మా ఇంటికి అతిథులొచ్చారు. కూరలేదు. ఆ గుమ్మడికాయ ఇప్పించండి." అన్నాడు.

వర్తకుడు, 'సరే వట్టుకు పొమ్మ'ని గుమ్మడికాయ ఇచ్చాడు.

రెండో బ్రాహ్మడు గుమ్మడికాయ ఇంటికి వట్టుకొని పెళ్ళాంవేతికిచ్చి తరిగిస్తే లోపల

దానినింతా రక్షాబు!

"ఇదే గదా దైవాధీనమంటే," అనుకున్నాడు బ్రాహ్మడు.

మర్నాడు యథాప్రకారం మొదటి బ్రాహ్మడు రాజుగారివద్దగిరికి యాదనకు వెళ్ళాడు. 'ఇన్ని రక్షాలిచ్చినా మళ్ళీ ముప్పికొచ్చా దేమిటి బ్రాహ్మడు!' అని రాజుగారికి ఆశ్చర్యం కలిగింది.

"నిన్న నేనుయిచ్చిన గుమ్మడికాయ భోంచేకారా?" అన్నాడు రాజు.

"ఓ, మహా రుచికారిస్తది. అంక రాజాధీనం!" అన్నాడు బ్రాహ్మడు.

"అంకా మీరే భోంచేకారా? కొంత ఎవరికైనా ఇచ్చారా?" అన్నాడు రాజు.

"అంకా మేమే భోంచేకాం, ప్రభూ!

చంద్రామణి

కాయ మీకు వంతుకున్నారా?" అని అడిగాడు.

"వంతుకోటాని తెక్కడిది, మహారాజా! దాన్ని కోసి చాద్దుముందా, దానినిండా రత్నాలూ, కెంపులూనూ! అంతా దైవాధీనం. ఈవంతుడి అనుగ్రహంచేత నా దారిద్ర్యం తీరిపోయింది." అన్నాడు రెండో బ్రాహ్మడు.

తాను మేలుచెయ్యడలిచింది మొదటి బ్రాహ్మడికి. కాని మేలుజగింది రెండో బ్రాహ్మడికి. అంతా దైవాధీనమే! తన అధీనంలో ఏమీలేవని బుద్ధితెచ్చుకుని రాజు సొగసు తంపెసుకున్నాడు. చూటి మోటి "రాజాధీనం" అంటూ తనకు పొగరెక్కించిన మొదటి బ్రాహ్మణ తన దగ్గిరికి ఎన్నడూ రావద్దని తరిమేశాడు.

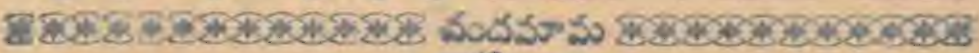
తమరిచ్చిన ప్రసాదం పైకి పోసిస్తామా! అంతా రాజాధీనం" అన్నాడు బ్రాహ్మడు.

"ఈ అబద్ధం బ్రాహ్మణ్ణి ఏపు చిట్ల గొట్టండి!" అన్నాడు రాజు.

బెబ్బ అసగానే దయ్యం వెడిలి బ్రాహ్మడు జరిగినదంతా చెప్పాడు. గుమ్మడికాయ వత్తకుడిదగ్గర బ్రాహ్మడిచ్చినట్టువిని రాజు వత్తకుణ్ణి పిలిపించి, "నిన్న ఈ బ్రాహ్మడిచ్చిన గుమ్మడికాయ ఏం చేశావు?" అని అడిగాడు.

"బ్రాహ్మడి సొత్తు నాకెందుకు, మహారాజా! అది మరో బ్రాహ్మడికి దానం చేశాను!" అన్నాడు వత్తకుడు.

రాజుగారు రెండో బ్రాహ్మడిని పిలిపించి, "నిన్న వత్తకుడిదగ్గర వున్నావున్న గుమ్మడి

అల్లుడికి పెండు

అనగా అనగా ఒక పూళ్ళ గయ్యూరి పిచ్చెమ్మ అనే పేరుగల మే వుంది. ఆమె భర్త చనిపోయేప్పుడు యిచ్చిన రెండెకరాల భూమి అమ్మి ఒక్కొక్క నొక్క తైకూతురు పెళ్లి చేసి అత్తవారింటికి వంపింది. తనకల్లా మిగిలింది ఒక చిన్న చిల్లలు పద్ద పెంతు టిల్లు అంతే. తనటానికి కూడా గడవడం కష్టంగా వుండడంవల్ల ఒక పూటకు వుంటే యింకో పూట వస్తుంటూ అవిడ గడుపుకొస్తోంది. కాని అవిడ నోరంటే అంతా భయపడేవారు యిరుగు పొరుగు. దీపావళి పండుగ రెండు రోజులుండనగా అల్లుడు అత్తగారిండ్లకు వచ్చారు. పిచ్చెమ్మ పక్కింటి అల్లుడు కూడా వచ్చాడు. అల్లుడొస్తే ఆ పూటకు తిండి పెట్టలేని పిచ్చెమ్మ అల్లుణ్ణి రమ్మని ఎలా వ్రాస్తుంది?—దిగులుగా అందరి అల్లుణ్ణి చూస్తూ కూర్చుంది. పిచ్చెమ్మ, కూతురు జాబు వ్రాసింది. అందులో తన భర్త పూళ్ళోలేదనీ, పైపూళ్ళకు వెళ్లాడనీ, దీపావళి రావడానికి వీలుండదు అనీ

వ్రాసింది. పిచ్చెమ్మకు కొంతవరకు మనసు కుదుటపడింది. ఎవరో అడిగితే, 'అల్లుడు పనిమీద పట్నం వెళ్ళాడు. పెద్దపందక్కొస్తాడు' అని కోసింది.

ఆనాడు దీపావళి పండుగ. పొద్దుట అందరూ దీపావళి పిండిపంటలు చేస్తూ రోపరి ఎవరి పనిమీద వాళ్ళిన్నారు అన్నియళ్ళలో. పాపం పిచ్చెమ్మ ఒక్క తైమాత్రం చెంపన చేయి పెట్టుకుని బయటపంపలో కూర్చుంది. ఆ పూటకు పందటానికి నూకలులేవు; పందగచేపే వాళ్ళ ముఖాలు చూడల్సిందే. ఏదో బండి చప్పుడైంది. తొంగిచూసింది—బిందోంచి అల్లుడుదిగుతున్నాడు. పిచ్చెమ్మకు ముచ్చె మటలు పోతాయి—నోట మాటరాలేదు. ఎల్లాగో కాళ్ళకు నీళ్ళిస్తూ "పూళ్ళోలేదని అమ్మాయి వ్రాసిందే" అన్నది. అల్లుడు ముఖం కరుక్కుంటూ, "అవును. పై పూళ్ళకు పనిగా వెళ్లాను. నేడు రేపు ఈ ఊళ్లో పనిచూచకు వెళతాను యింటికి" అన్నాడు. పిచ్చెమ్మకు ఏమీపాడపోలేదు. ఆ పూట పొయిమీదపిల్లి లేచేసూచనలూ కనుపించలా. పందగపూట బియ్యం అప్పు ఎవరిస్తారు! ఎవర్నడగడం? యింతకు ముందిచ్చినవారికి తీరిస్తేగా! ఎల్లాగోలాగు ఆ పూటకైనా ముందు

అల్లుడికి భోజనం పెట్టారీ. పిచ్చెమ్మకు ఒక వుపాయం తట్టింది. వెంటనే తను చేత్తో వదిలి నేయించి అత్త పెట్టిన రి గజాల బద్దరు చీర కట్టుకుని పక్కింటివాళ్ళ ఇంటికి వెళ్లింది. అల్లుడు బయట పంచలో పడుకుని పెంకులు లెక్కబెడుతున్నాడు.

తలుపు తీసుకుని లోపల పని చేసుకుంటున్నవాళ్లు పిచ్చెమ్మ రాగానే యింటామె తలుపు తీసింది. పిచ్చెమ్మ లేని నవ్వు అంతా నవ్వుతూ వాళ్ళింట్లో మూల పెద్దవడ్లరాసివుంచేదాని మీదపోయి కూర్చుంది చిన్నపిల్లలాగ. ఆ యింటావిడ దావతెచ్చివేసి కూర్చో మంది. “పర్వాలేదు; నాకు వడ్లవాసన అంతే యిష్టం. యిక్కడ కూర్చుంటాలే. మంచివడ్లు-ఎన్ని వుట్టొచ్చాయి” అంటూ పిచ్చెమ్మ వడ్లమీద “రోల్” లాగు దొడ్లతో కూర్చుంది. యింటావిడ రెండు మాటలు మాట్లాడి “ఇప్పుడేస్తా”నంటూ పంటింట్లోకి వెళ్లింది. “నేను ఎళ్ళి వస్తా”నంటూ ఆవిడ అటుపోగానే పిచ్చెమ్మ చీర బాగా అంటుకున్న వడ్లతో యింటికొచ్చి గబగబ లోపలి వెళ్లి, నట్టింట విడిలించింది. దాదాపు

ఒక మానెడువడ్లు రాలాయి - బ్రతుకు జీవుడా అనుకుని అవి దంచడం మొదలెట్టింది. యదంతా అల్లుడు చూస్తూనే వున్నాడు. తర్వాత ఆవిడ దొడ్డిలో కాసిన తోటకూరకూడావండి అల్లుడికి మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు భోజనం పెట్టింది. అల్లుడు భోంచేసి బయట పంచలోకి వచ్చాడు. పక్కింటి ముసలాయన పంచచూరుకు గుమ్మటం కడుతూ “ఏమందీ ఎప్పుడు రావడం! భోజనం అయిందా?” అని అడిగాడు. అల్లుడు త్రేన్పుతూ “అ అయిందండీ, వూళ్ళో వాళ్ళ వడ్లవుణ్యాన, మా అత్త చీర వుణ్యాన, ఎల్లాగో లాగు” అన్నాడు. ముసలాయన కర్థంకాక తలవూసి పూరు కున్నాడు.

కాకమ్మక్క కథ

కాకమ్మక్క, కాకిబావా కాకుల వంశంలో పుట్టారు. అసలు కాకి వంశం ఎట్లా పుట్టిందో మీకు తెలుసా? దాన్ని గురించి ఒక కథ ఉన్నది అది నిజ మవునో కాదో మనకు తెలీదు. కాని ముసలమ్మలుమాత్రం ఈ కథ చెబుతారు.

అనగా అనగా ఒక ఊళ్లో ఇద్దరు పిల్లలుండేవాళ్లుట. అందులో ఒకడు ఆబ్బాయి, రెండవది ఆమ్మాయి. ఈ పిల్లలకు పవిత్రనంలోకూడా బొత్తిగా భయభక్తులు లేకపోవటంవల్ల నానా అల్లరిచేసి, ఇల్లంతా ఒక కొలిక్కి తెస్తూ, ఊరూనాడూ ఏకంచేస్తూ విచ్చల విడిగా సంచరించేవాళ్లుట. ఏజంతువు కనిపించినా దాన్ని చంపుకుతినటమే, కనపడ్డ పిల్లలనందరినీ కొట్టటమే, అందరి ఇళ్లమీదా రాళ్లుధ్వజుటమే, అందిన వస్తువునల్లా ధ్వంసం చెయ్య

టమే. ఈవిధంగా ఉండేదిట వాళ్ళ ప్రవర్తన.

ఒక్కో వడేస్తే పిళ్లకేమైనా బుద్ధి వస్తుందేమోనని పెద్దవాళ్లు పిళ్లని బడికి పంపించారు. బడిపంతులుకూడా పిళ్లతో పేగలేక ఇంటికిపోయి, పిళ్లమీదికివి పెళ్లాంమీద తీవ్రుకునే వారుట.

ఇంతేముందీః ఊళ్లో ఈ పిల్ల లంటే అసహ్యపడని పిల్లలుగాని పెద్దలుగానిలేరు. వాళ్లని అదుపాజ్జిల్లో ఉంచగలవాళ్ళు అంతకుముందేలేరు. వాళ్లదేరాజ్యం. “ఈ పిల్లలకి చావన్నా రాదేం?” అని అందరూ తిట్టుకునే వారు. పిళ్లచ న్నేదేవుడికి కొబ్బరికాయలు కొడతామనీ, అభిషేకాలు చేయిస్తా మనీ, పండగలు చేసుకుంటామనీ అందరూ అనుకునేవాళ్ళే.

చందమామ

పిల్లలిద్దరూ కాళికాదేవి వెనకాల దాక్కున్నారు

ఇట్లా ఉండగా ఒకరోజు ఏం జరిగిందంటే, ఊళ్లో వాళ్లంతా ఊరి బయట ఉన్న కాళికాదేవి గుడికి వెళ్లి నైవేద్యాలు పెట్టి కాళికాదేవిని ప్రార్థించారు. ఈ పిల్లలిద్దరూ తప్పించమని. ఈ సంగతి ముందుగానే తెలిపి పిల్లలిద్దరూ దేవాలయంలో కాళికాదేవి విగ్రహం చాటున దాక్కున్నారు. వచ్చినవాళ్లు దేవికి నైవేద్యాలు పెట్టి మొక్కునే సమయంలో ఆ పిల్లలిద్దరూ చేపించడంతో, "మీకోరిక నేను వెరవేదు ప్రాణం. ఆ పిల్లలిద్దరిని నాకు వదిలిపెట్టండి. చందమామ

అందరూ వెళ్లిపోయినదాకా ఉండి ఈ పిల్లలుకూడా వెళ్లబోతుండగా కాళికాదేవి చెరొకర్ని చెరొక రెక్కా వట్టుకుని పిలిపేసి "వాట్ట గడుగ్గాయలై పోయినారు. మీ అల్లరి మానుతారా, మానరా?" అని అడిగిందట.

ఆ రాక్షస పిల్లలకి కాళికాదేవి ఒక రెక్కా, జమా "నీమొహంచూరు దిప్పిపడతల్లే ఉండో! నువామాకు చెప్పి దానివి: ఎన్నడన్నా నీళ్లపోసుకున్న పాపాన పోయినావా? నీనోరుచూడు ఎంత పాడుకంపు కొరుతుండో! అద్దమైన పచ్చిమాంసమూతించే ఏనువు తుంది?" అన్నారు అబ్బాయి.

ఈ కథ విజయ అయిఉండవచ్చు. అందుకనే మనం చెప్పినమాట విననివాణ్ణి, "కాకివెధవా!" అంటాం. చదువూ సంధ్యా లేకుండా తిరిగేవాణ్ణి "కాకి తిరిగినట్టు తిరుగుతున్నాడు," అంటాం. కాకమ్మక్కా, కాకిదావా ఇటువంటి కాకివంశంకో జన్మించారు.

"పోవే తాగుబోతా. నీ మెళ్లో పుర్రెలదండచూడు! మాళేమిటో చెప్పవచ్చాళ్లగాని!" అన్నది అమ్మాయి.

నీళ్ల అఘాయిత్యంచూసి కాళికాదేవే నిర్హితపోయింది. ఇటువంటి పిల్లలు మనుషులుగా ఉండదగరని నిశ్చయించుకుని, ఇంతబొగ్గు గంధం తీసి వాళ్లిద్దరికీ వొంటినిండా, ఆపాద మస్తకమూ పట్టింది, చెరొకచేత్తోటి చెరొకర్ని ఎగరనేపిందట. తక్షణం వాళ్లిద్దరు కాకులై పోయినారుట. ఆనాటి నుంచీ వాళ్లవంశంవాళ్ల చెట్లూ పుట్టలూ వట్టుకు తిరుగుతున్నారుట.

ఈ కథ విజయ అయిఉండవచ్చు. అందుకనే మనం చెప్పినమాట విననివాణ్ణి, "కాకివెధవా!" అంటాం. చదువూ సంధ్యా లేకుండా తిరిగేవాణ్ణి "కాకి తిరిగినట్టు తిరుగుతున్నాడు," అంటాం.

కాకమ్మక్కా, కాకిదావా ఇటువంటి కాకివంశంకో జన్మించారు.

[అయిపోయింది]

చిక్కు మాట

(కూర్పు: వెంపటి హేమలత, నర్సరావుపేట.)

అబ్బాయిలూ, అమ్మాయిలూ!

నేను ఏడు అక్షరాల దేవుణ్ణి,
నేను చలిలోపున్నాగాని, వేడిలోలేను
పులిలోపున్నాగాని, సింహంలోలేను
వెండిలోపున్నాగాని, బంగారంలోలేను
కలువలోపున్నాగాని, తామరలోలేను
పిడుగులోపున్నాగాని, మెరుపులోలేను

నే నెవరో కనుక్కోండి?

(జవాబు 50 వ పేజీ అడుగున చూడండి)

పదిలుకు జవాబు

క్రో	ది				రో	హా
క	మృ	ది		నా	గ	లి
	గు	రు	వా	ర	ము	
		ద్వ		చ		
	మ	గు	ణ	య	తు	
హ	మృ	లు		ని	దు	పు
క్రో	దం				బ	ట్ట

చందమామ

వ్యాసరచన పోటీ

★

సెప్టెంబరు నెల పోటీవ్యాసాలలో
మూడవ బహుమతిపొందిన “మా బాకీ”
అనేకథ ఈ సంచికలో వేశాం. దీంతో
సెప్టెంబరు పోటీవ్యాసాలకి బహుమతులు
పూర్తి అయ్యాయి.

వచ్చే నెల వ్యాసరచన పోటీకి
“అమృత్యు శాస్త్రాలు” తీసుకురాం. మీ
అమృత్యులు మీకు ఎన్నో రకరకాల
గమ్యుత్తు గమ్యుత్తు శాస్త్రాలు చెబుతూ
వుంటారు. చక్కటి శాస్త్రం ఏదైనా,
వ్రాసి పంపండి. అది డెయ్యాల శాస్త్ర
మైనా సరే, దొంగల శాస్త్రమైనా సరే.

పోటీవ్యాసాలు పంపేటప్పుడు ఈ
క్రిందివిషయాలు ముఖ్యంగా గుర్తుంచు
కోండి: వ్యాసం పేరిగాని పేజీన్నరగాని
మించకూడదు, వ్యాసంపైన “పోటీ
వ్యాసం” అని స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
మీరు పంపేవ్యాసం మా ఆఫీసుకు 10 వ
తేదీలోగా చేరాలి.

—చందాలగుడు.

అమ్మాయిలూ,

అమ్మాయిలూ!

చూశారా ఈ చదరం.
ఇందులో అపు మేళ
మెయ్యటానికి బయలు
దేరి, అలా ఆ బయలు
అ బయలు తిరుగుతూ
యింటినించి వాలా
దూరం వచ్చేసింది. అది
తిరిగి యింటికి పోదా
మంటే పాపం వానిదే
చారి తెలియలేదు. దాన్ని
జాగ్రత్తగా సరితియిన
దోపన వుక్లా యింటికి
చేర్చండి చూదాం.

నీ డ బొమ్మలు

కుక్క

జాబేలు

వంది

49 పేజీలోని చిక్కుమాటకు జవాబు : 'చలివెలుగు'

వ్యాసరచన పోటీ

మూ జాకీ

రమ్య, చూడబడు

మేము అమధ్యనే కుక్క పిల్లని పెంచుకున్నాం. చాలా అందమైన బొమ్మ దానికి. నల్లని చుక్కలు. అది నా పక్కలోనే వదు కునేది. నాకూ తమ్ముడికి దానికోసం పొట్లాట వెచ్చింది. నావెంట తిరుగుతోందని దాన్ని కొట్టాడు. జాకీ తమ్ముణ్ణి చూడగానే తోక ముడిచి మంచంకింద దూరేది. తనకి యింకో కుక్కపిల్ల కావాలని ఏడ్చాడు. కాని ఇంకోటి ఎక్కణ్ణించి వెనుంది? నాలుగు రోజుల తరువాత మా జాకీ కనిపించటం మానేసింది. యెంత వెతికినా కనపల్లేదు. నేను అన్నం తినటంలేదు. ఒకటే ఏడ్చాను. కాని

తమ్ముడు సంతోషంగానే ఉన్నాడు. పైగా 'బోలెడు కుక్కపిల్లలు వెస్తాయి. ఎందుకు ఏడుస్తావు?' అన్నాడు. 'చూశారా వాడి వేదాంతం, యింత చిన్నప్పుడే?' అని మురిసింది అమ్మ.

కుక్కపిల్లని మరిచి పోయినాము. రోజూ మా తమ్ముడు మాత్రం చెంబుతో నీళ్ళు తీసుకువెళ్లి దొడ్డి మూల పోస్తున్నాడు. 'ఎన్నాళ్ళకీ మొలవదేంకా ఆ మొక్క?' అంటుంది అమ్మమ్మ. ఓరోజు నాన్నని తమ్ముడు అడుగుతున్నాడు "నాన్నా, కనగగింజలు ఎన్నాళ్ళకీ మొలుస్తాయి?" అని. "వారంరోజులకి"

అన్నాడు నాన్న. "చెక్కుడు గింజలో! గుమ్మడిగింజ బో!" అని అడిగి, "ఏవి కలో?" అన్నాడు. "పిచ్చి కలు మొలవడం ఏమిటా వెధవా!" అన్నాడు నాన్న. తమ్ముడు కొంచెం యోచించి చాలా దిగులుగా "కుక్కపిల్లలా మొలవ్వా?" అన్నాడు. నాన్న నవ్వారు.

"మరి కుక్కపిల్లని దొడ్డి పాతేసి రోజూ నీళ్ళుపాస్తావుంటే, కుక్కపిల్లల చెట్టు మొలవదా, ఏమిటి!" అన్నాడు రోషంతో. చప్పన నాకొకటి తట్టింది. పరిగెత్తి కెళ్లి మా తమ్ముడు నీళ్ళు పోసేచోట దొడ్డిమూల గరిటతో తవ్వను. కుక్కపిల్ల చచ్చి కుళ్ళి వాననవేస్తోంది.

మూడవ బహుమతి పొందిన పోటీ వ్యాసం.

ఆధారములు

అడ్డము:

1. కొక్కోక్కో కో అని కూయును,
3. గులాబీపువ్వు,
5. చుచియైవ,
7. దీనితో రైతు భూమిని దున్నును,
8. ఏడు వారములలో ఒకటి,
9. మంచిగుణములు,
11. నీళ్ళలో ఉండెడి వస్తువులు.

12. దీర్ఘము,
14. హని,
15. దీనిని సాలెవాడు నేయును.

నిలువు:

1. స్త్రీలు ధరింతురు,
2. పెద్దకాయలు కాచెడిసాదు, (తలక్రిందులు)
3. ఇది వచ్చినయెడల మందు తీసి కొనవలెను,
4. కరుణ,
6. పనిలేనివాడు,
7. కలహములు పెట్టు ఋషి,
9. పుత్రుడు,
10. పాకశాలలు (తలక్రిందులు),
11. ఋణము,
13. పాము నివసించుచోటు,

సంక్రాంతికి

చందమామ

ప్రత్యేక కథలసంచిక.

సాలురుందా

6-0-0

●

వచ్చే జనవరి చందమామ సంచిక సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచికగా వెలువడుతుంది. మామూలుకు రెట్టింపుపైగా పేజీలుంటాయి. ముగ్గులుంటాయి. పాటలుంటాయి. సమస్యలుంటాయి. చాలా చక్కని కథలుంటాయి. ఎన్నో బొమ్మలుంటాయి. ఇంత అందమైన సంచిక మళ్ళీ ఎప్పుడూ మీ చేతికివస్తుందో? అందుచేత ఇప్పుడే మీ సొంత కాపీకోసం జాగ్రత్తపడండి. ఆశ్రద్ధచేస్తే తరవాత విచారిస్తారు.

●

వెల
1-4-0

అఫీసు :

37, ఆచారప్పన్ వీధి

మద్రాసు 1

ఆంధ్రజ్యోతి

ప్రఖ్యాత మాసపత్రిక

ఆరంభంనుండి అంధ్రులకు నిస్వార్థమైన
సేవచేసి విజ్ఞాన విలేదాలను వెనజల్లటంతో
సాటిలేని పత్రికగా జ్ఞాతిగన్నది.

స్వతంత్ర భారతంలోకూడా ఈ జ్ఞాతి
నిలబెట్టుకోవడానికి "ఆంధ్రజ్యోతి"
శక్తివంచనలేకుండా పోటుపడగలదు.

సంవత్సరము 5-8-0

విడిప్రతి 0-6-0

ఆంధ్రజ్యోతి కార్యాలయం

37, ఆచారపుర చిథి, మద్రాసు 1

వెలువడింది

సంచారి

రాజకీయ మాసపత్రిక.

ప్రపంచ వ్యవహారాలూ, దేశీయ ప్రాంతీయ వ్యవహారాలూ మూలగుట్టుతోసహా తెలుసుకుని దైనిక వార్తలను సరి అయిన దృష్టిలో అవగాహన చేసుకో గలందులకు “సంచారి” ప్రతినెలా చదవండి. తెలుగులో ఇటువంటి పత్రిక మరొకటి లేదు. నేటి ప్రపంచం పోకడలను సంగ్రహంగా విప్పి చెప్పగల పత్రిక “సంచారి”. మొదటి సంచిక ఇప్పుడే వెలువడింది. మీ కాపీకి మా వీజెంట్లను అడగండి.

వెల 0-6-0

అఫీసు :

37, ఆచారప్పన్ వీధి, మద్రాసు 1.

మన్నికకు,

అందానికి.

ఇండియా సిరామిక్స్ లిమిటెడ్

నెల్లూరు - కాళహస్తి - మద్రాసు

ఈస్ట్ అండ్ వెస్ట్

ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, బొంబాయి.

[1913 లో స్థాపితం]

ప్రధాన కార్యాలయం :

‘ఈస్ట్ అండ్ వెస్ట్ బిల్డింగ్’, ఫోర్త్, బొంబాయి.

33. సంవత్సరాలుగా దేశీయతనాన్ని తాటియోన్నతి పెంపొందిస్తూ ఉన్న ప్రముఖ భారతీయ నీమానంధ.

అతిశయంగా ముగిసిన, పాపీదాక్షిణ్య, ఏజెంట్లతోనూ వ్యవహరించుటలో సంపూర్ణాధిపతి పేరెన్నికగన్న సంస్థ.

1944 లో జరిగిన అదనపువ్యాపారం కోటిరూపాయలు మించింది. యజ్ఞైవళ్యవంటిన్నీ, వయసుబడి కలిగినవయసువంటిన్నీ వ్యక్తులు ఏజెంట్లతోనూ వరకాపులు పెట్టుకోవచ్చును.

శ్రీ జె. యస్. రెడ్డి వివరాణం: శ్రీ వి. ఎ. నాగరెడ్డి
ద్రావిడ పెక్రటరీ, రీస్ ఏజెంట్.

377. ఎన్. వన్. నే. క. ★ రాయల్ సీమ ఏరియా,
మద్రాసు. విక్టోరియాపేట, ఆదోవి.

శ్రీ యస్. మల్లికార్జునరావు, అర్లనైటింగ్ పెక్రటరీ, వెజవాడ.

Chandamama Dec. '47

Photo by — Moorthy Vasan

పులి వేషం!

వంపరని

చిత్రములు

పందే మాతరమ్....

సుమంగళి.....

దేవత.....

భక్త పోతున.....

స్వర్ణసేమ.....

యోగి వేమన.....

ప్రజాదరణ పొందిన ఉత్తమ చిత్రములు

